İŞKUR

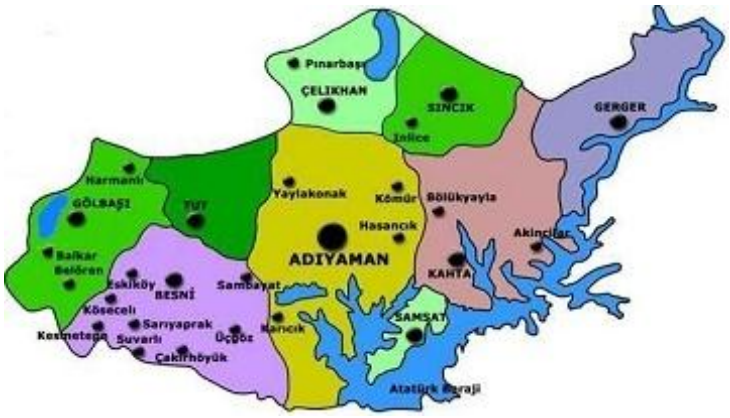

2015

ADIYAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

HAZIRLAYAN

MEHMET TATAR

SUNUŞ

İlimizde işsizlikle mücadeleyi ve istihdamın artırılmasını amaçlayan etkin istihdam politikalarının oluşturulması, işgücü piyasasındaki gelişmelerin ve işgücü hareketlerinin izlenebilmesi, güncel ve güvenilir bilgilerin elde edilmesine ve yorumlanmasına bağlıdır. Bu nedenle, işgücü piyasasından elde edilecek bilgilerin derlenmesi ve yorumlanması önem arz etmektedir.

İŞKUR, 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. "İşgücü Piyasası Araştırma Raporu" ile gelişmekte olan ilimizin çalışma hayatını ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki süreçte farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan işgücünü yetiştirmek amacıyla düzenlenecek mesleki eğitim faaliyetleri daha isabetli ve işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda olacaktır. Dolayısıyla kamu kaynakları daha etkin ve verimli kullanılmış olacaktır. Bu çalışma, işgücü piyasasına önemli katkılar sağlayacaktır.

Bu raporun hazırlanmasında emeği geçen Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü çalışanlarına, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Mahmut DEMİRTAŞ
Adıyaman Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 186.037 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. İlimizde de 822 işyeri tespit edilmiş ve 682 işyerine ulaşılmıştır. Bu çalışmada il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir.

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu raporun hazırlanmasında zaman ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize ve emeği geçen Kurum çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Ramazan TATAR
Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
GRAFİKLER LİSTESİ vi
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4

BİRİNCİ BÖLÜM 5
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 5
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 5
1. İŞKUR GÖSTERGELERİ 8
1.1. Kayıtlı İşsiz 8
1.2. Açık İşler 10
1.3. İşe Yerleştirmeler 11
1.4. Mesleki Eğitim Faaliyetleri 12
1.5. İşsizlik Ödeneği 13

İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
AMAÇ VE YÖNTEM 15
2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
2.1. İşyeri Verileri 17
3. AÇIK İŞLER 32
3.1. Açık işlerde aranan beceriler 46
4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 54
5. İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ 67

SONUÇ 73
KAYNAKÇA 77
EKLER 78
Ek 1: 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 78
Ek 2: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 85
Ek 3: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 88
Ek 4: Ek Tablolar 95
Ek 5: 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri Adıyaman 96

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 5
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı 9
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 11
Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı 12
Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*) 13
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*) 13
Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*) 14
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı 17
Tablo 9: Adıyaman'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 19
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 21
Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 23
Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 24
Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar 25
Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 26
Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 26
Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler 27
Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı 28
Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 28
Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı 31
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 33
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları 35
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 36
Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 37
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 38
Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 39
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 40
Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 41
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 42
Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları 42
Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları 43
Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 43
Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 43

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 44
Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 45
Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 45
Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı 46
Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 49
Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 50
Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 51
Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 51
Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 52
Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 53
Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 53
Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 54
Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 55
Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı 56
Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler 58
Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri* 61
Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 62
Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 63
Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 65
Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 66
Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 67
Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları 68
Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 69
Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 70
Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler 70
Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 71
Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 72

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 6

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 8

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş 10

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme 11

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 20

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 21

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar 22

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları 29

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı 30

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı 30

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri 32

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları 34

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı 36

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı 40

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi 49

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 54

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı 57

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 58

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 59

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri* 60

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 64

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 65

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 66

KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TRC1: Adıyaman, Gaziantep, Kilis

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Adıyaman ilinde işgücü piyasasının talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2015 yılı 16 Mart-30 Nisan tarihleri arasında Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir.

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Adıyaman ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. İşgücüne katılma oranında 2008 yılından itibaren 2011 yılına kadar biraz azalış gösterse de, 2012-2013 yıllarında yükselme yaşanmıştır. 2013 TÜİK verilerine göre, Adıyaman'da işgücüne katılma oranı yüzde 43,1 iken Türkiye için işgücüne katılma oranı yüzde 50,8 olarak gerçekleşmiş olup Adıyaman'ın oran olarak Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. 2013 TÜİK verilerine göre, Adıyaman'da istihdam oranı yüzde 39,2 iken Türkiye için istihdam oranı yüzde 45,9 olarak gerçekleşmiş olup Adıyaman'ın oran olarak Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. 2013 TÜİK verilerine göre, Adıyaman ilinde işsizlik oranı yüzde 9,1 Türkiye için işsizlik oranı yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı verilerine bakıldığında, Adıyaman'da işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

İŞKUR, son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdir. İŞKUR istatistikleri, İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcuttur ve Adıyaman genelinde kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımları, açık iş verileri, işe yerleştirme verileri, Kurs ve Kursiyer verileri ve işsizlik ödeneğinden yararlananlar verisi önemli göstergelerdir. İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 28 bin 203'tür. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslekten ikisi

nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında, makineci (dikiş), temizlik görevlisi, sondaj işçisi, Çağrı merkezi müşteri temsilcisi, elektrikçi (genel), beden işçisi-bina inşaatı, sekreter mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Meslekler sıralamasında ilk sırada yer alan Beden işçisi (genel) meslek grubunun büyük bir çoğunluğunun belirli bir meslek tanımına girmeyen işverenin tanımlamakta sıkıntı çektiği nitelik gerektirmeyen ve düşük ücretli istihdam edilen meslek olabileceği düşünülmektedir.

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. 2010 yılında 916 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 6 bin 599 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 3 bin 769 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir.

2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 379 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 406 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam bin 908 kişi katılmıştır. Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 2 bin 444 kişi programdan yararlanmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 352 İEP düzenlenmiş olup 671 kişi bu programlardan faydalanmıştır. Mesleki eğitim kurslarında ise 48 adet kurs düzenlenmiş olup bin 85 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

Adıyaman ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam iki bin 447 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 243'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde 682 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 16 bin 855 çalışan tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında toplam 682 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 15 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 16 bin 855 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 77,7'si erkek, yüzde 22,3'ü kadındır. Adıyaman ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleği görülmektedir. İmalat sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Adıyaman ilinde yüzde 48,8'dir.

Adıyaman ilinde işyerlerinin yüzde 5,4'ü part-time çalışana sahiptir. Adıyaman ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 15'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 5,9'u ihracat yapmaktadır.

Adıyaman ilindeki işyerlerinin yüzde 7,7'si açık işi olduğunu belirtmiştir. Adıyaman ilinde 53 işyerinde toplam 405 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Adıyaman'daki açık işlerin yüzde 11,8'i part-time çalışanı olan işyerlerindedir.

Adıyaman ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk iki eğitim düzeyi fark etmez, lise altı şeklinde aynıdır.

Adıyaman ilindeki işyerlerinin yüzde 24,1'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Adıyaman ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta fazla da sıkıntı çekmediği görülmektedir.

Adıyaman'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 866 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür. 2015 yılı İPA çalışması kapsamında Adıyaman'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş) mesleği yüzde 43,6'lık payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan birinci meslek konumundadır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektörün eğitim sektörü olduğu görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Adıyaman'da kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve iletişim sektörleri olmak üzere iki sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir. Eğitim sektöründe ise azalış beklenmektedir.

Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması ile bilimsel temelden yoksun bir konu durumunda olan yerel işgücü piyasasının yapısı ve işgücü piyasası ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılmasını hedeflemektedir. Önümüzdeki dönemde de, Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından her yıl en az bir defa bu yönde ve bu kapsamda araştırmalar yapılması hedeflenmektedir. Araştırmanın; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, çalışma hayatının tüm aktörlerine, sivil toplum örgütlerine, üniversitelere, araştırmacılara ve tüm kamuoyuna faydalı olması beklenmektedir.

GİRİŞ

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur. İhtiyaçlar doğrultusunda Adıyaman ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırması Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, İl işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Adıyaman işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TRC1** olarak sınıflandırılan iller Gaziantep, Adıyaman ve Kilis'tir.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Adıyaman ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Adıyaman iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Adıyaman ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	42,1	16,5	35,1
2009	38,0	17,9	31,2
2010	40,8	10,2	36,6
2011	41,2	16,1	34,6
2012	43,3	15,8	36,4
2013	43,1	9,1	39,2

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

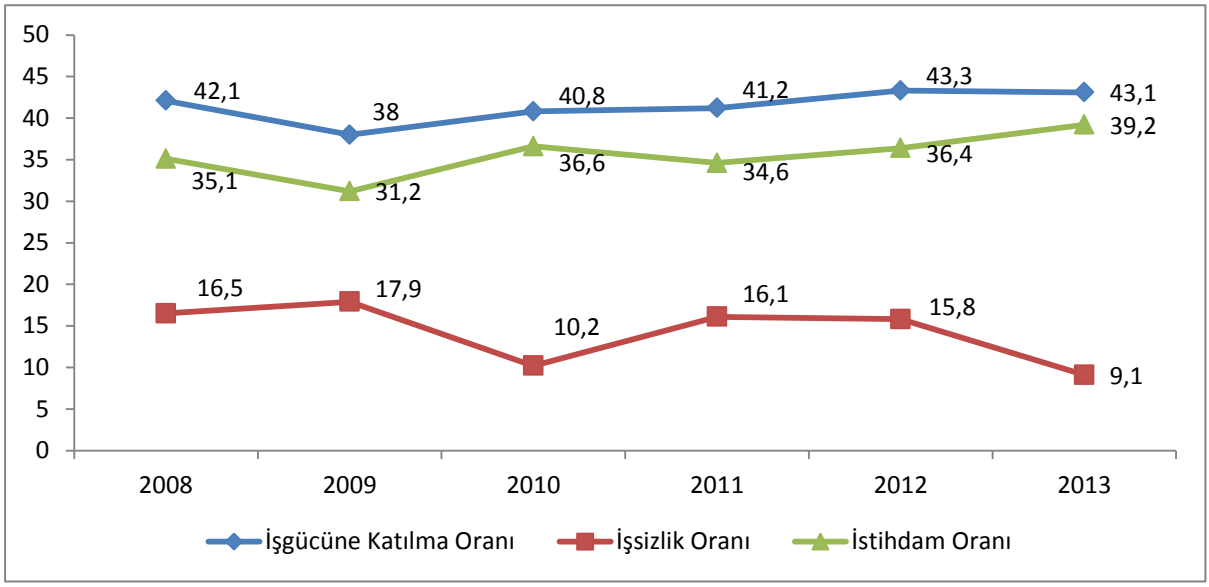

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Dolayısıyla, İşgücüne katılma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı gibi veriler işgücü piyasasının değerlendirilmesinde kullanılan en temel verilerdir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Bu bölümde sunulacak analizde amaç, özelde Adıyaman ilinin işgücü, istihdam ve işsizlik konuları hakkında değerlendirmeler, karşılaştırmalar yapmak ve mevcut durumu ortaya koymaktır.

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranında 2008 yılından itibaren 2011 yılına kadar biraz azalış gösterse de, 2012-2013 yıllarında yükselme yaşanmıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun arttığı görülmektedir.

2013 yılı TÜİK verilerine göre, Adıyaman'da işgücüne katılma oranı yüzde 43,1 iken Türkiye için işgücüne katılma oranı yüzde 50,8 olarak gerçekleşmiş olup Adıyaman'ın oran olarak Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2009 yıllarında düşüş yaşanırken, 2009 sonrasındaki yıllarda artış göstermektedir. Söz konusu oran 2013 yılında yaklaşık 3 puanlık bir artış göstermiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının az da olsa gelişmesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım göstermesi söz konusu olmuştur.

2013 yılı TÜİK verilerine göre, Adıyaman'da istihdam oranı yüzde 39,2 iken Türkiye için istihdam oranı yüzde 45,9 olarak gerçekleşmiş olup Adıyaman'ın oran olarak Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

2013 yılı TÜİK verilerine göre, işsizlik oranı yüzde 9,1 Türkiye için işsizlik oranı yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı verilerine bakıldığında, Adıyaman'da işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı bazı yıllarda, bir önceki yıla göre azalış gösterse de genel eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Adıyaman ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının yeterli derecede artmadığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Adıyaman ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen, Adıyaman'da 2013 yılında önceki yıllara kıyasla işsizlik oranı düşerken işgücüne katılım oranı ve istihdam oranında fazla bir artış gözlenmemiştir. 2008-2009 kriziyle birlikte işsizlik oranı Adıyaman'da zirve noktasına ulaşırken, istihdam oranı da düşmüştür. İşsizlik oranı 2010 yılında azalışa geçmiş ve istihdam oranı da artmaya başlamıştır. Önceki yıllara kıyasla 2013 yılında en yüksek istihdam oranı ve en düşük işsizlik oranı seviyesine ulaşmıştır.

İstihdam, ülkemizde olduğu gibi ilimizin de en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, ilin 2013 yılı itibariyle %39,2 olan istihdam oranı 2008 yılından bu yana en yüksek oran ve %9,1 olan işsizlik oranı da en düşük oran olarak gerçekleşmiştir.

1. İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

İŞKUR, son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdir.

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri, İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcuttur ve Adıyaman genelinde kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımları, açık iş verileri, İşe yerleştirme verileri, Kurs ve Kursiyer verileri ve işsizlik ödeneğinden yararlananlar verisi önemli göstergelerdir.

1.1. KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Adıyaman ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

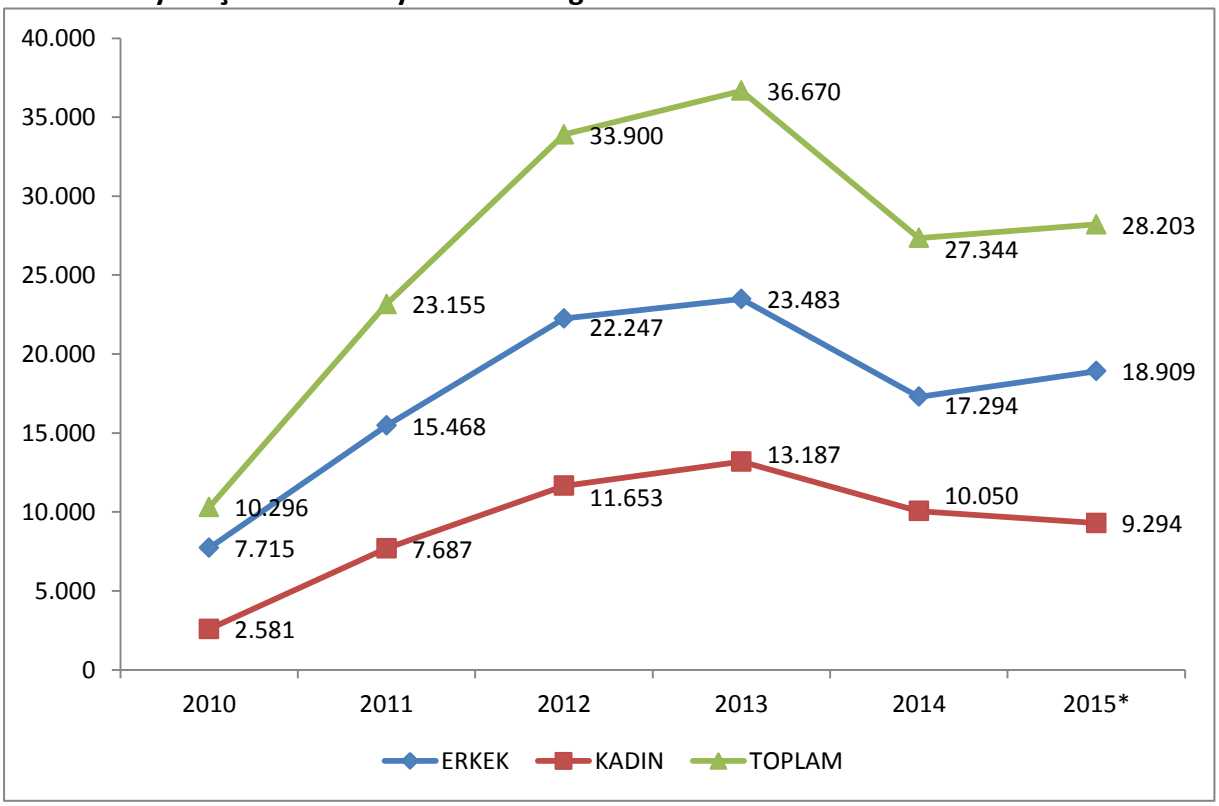

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Adıyaman ilinde 10 bin 296 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı iki kattan fazla artarak 28 bin 203'e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2014 yılında bir düşüş yaşanmış, sonraki yılda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 2 bin 581 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık üç kat artarak 9 bin 294 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**
Beden İşçisi (Genel)	12.950
Büro Memuru (Genel)	880
Beden İşçisi (Temizlik)	669
Makineci (Dikiş)	518
Temizlik Görevlisi	433
Sondaj İşçisi	410
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	374
Elektrikçi (Genel)	325
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	318
Sekreter	314
Diğer Meslekler	11.012
Toplam	**28.203**

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 28 bin 203'tür. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslekten ikisi nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında, makineci (dikiş), temizlik görevlisi, sondaj işçisi, Çağrı merkezi müşteri temsilcisi, elektrikçi (genel), beden işçisi-bina inşaatı, sekreter mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Meslekler sıralamasında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) meslek grubunun büyük bir çoğunluğunun belirli bir meslek tanımına girmeyen işverenin tanımlamakta sıkıntı çektiği nitelik gerektirmeyen ve düşük ücretli istihdam edilen meslek olabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca, herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir

takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

1.2. AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 916 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 6 bin 599 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 3 bin 769 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

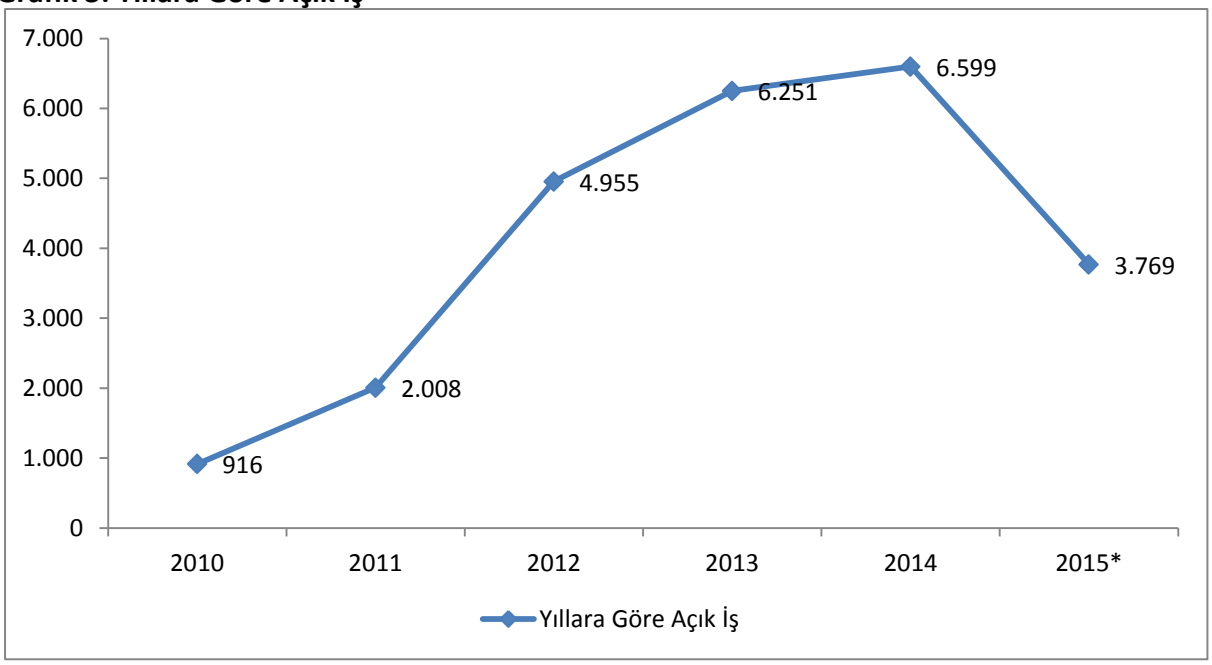

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı Makineci (Dikiş) ve Dokuma Konfeksiyon Makineci meslekleri yer alırken devamında ise bu meslekleri sırasıyla Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Garson (Servis Elemanı), Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Ön Muhasebeci ve Satış Danışmanı izlemiştir. Adıyaman ilinde tekstil işletmelerinin yoğun olmasından kaynaklı olarak talep edilen mesleklerin buna göre şekillendiği söylemek mümkündür.

Tablo 1: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Açık İş**
Makineci (Dikiş)	1.398
Dokuma Konfeksiyon Makineci	511
Beden İşçisi (Temizlik)	392
Beden İşçisi (Genel)	290
Temizlik Görevlisi	174
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	93
Garson (Servis Elemanı)	50
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	49
Ön Muhasebeci	39
Satış Danışmanı	39
Diğer Meslekler	734
Toplam	**3.769**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

1.3. İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 903 olan işe yerleştirme sayısı dört kattan fazla artarak 2012 yılında 4 bin 229'a çıkmıştır. 2013 yılında ise büyük bir düşüşle 2 bin 284'e düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının azalması ve Toplum Yararına Programlar kapsamında çalışan sayısının işe yerleştirmede yer almamasından kaynaklanmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 379 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

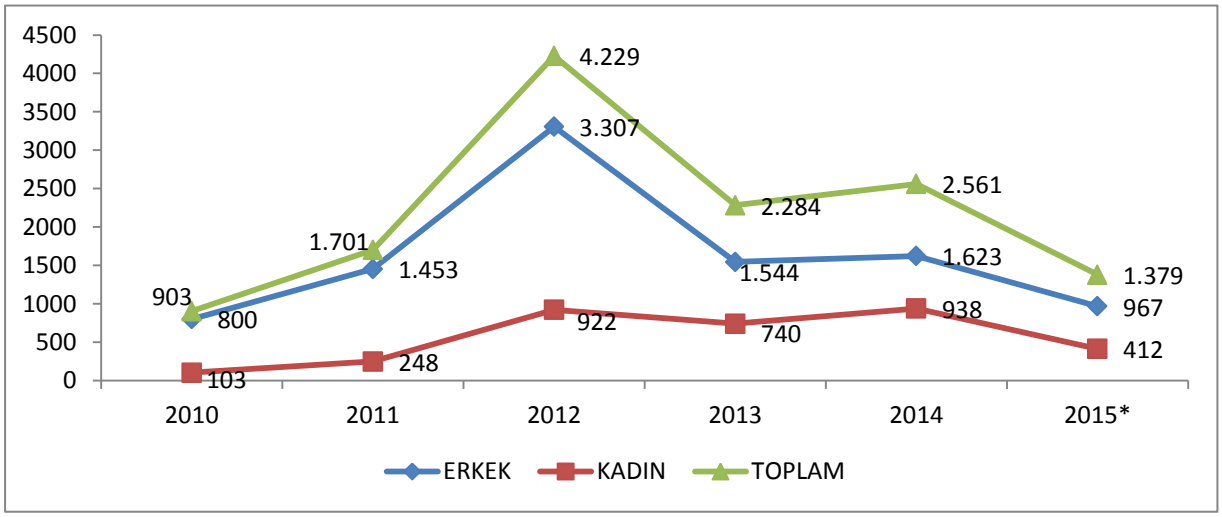

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Makineci (Dikiş) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi (silahsız), İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Garson (Servis Elemanı), Sayaç Okuma Elemanı (Su), Reyon Görevlisi, Ön Muhasebeci meslekleri takip etmektedir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 2: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**
Makineci (Dikiş)	457
Beden İşçisi (Temizlik)	282
Temizlik Görevlisi	133
Beden İşçisi (Genel)	90
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	48
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	33
Garson (Servis Elemanı)	28
Sayaç Okuma Elemanı (Su)	27
Reyon Görevlisi	26
Ön Muhasebeci	19
Diğer Meslekler	236
Toplam	**1.379**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

1.4. MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 406 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam bin 908 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 2 bin 444 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 352 İEP düzenlenmiş olup 671 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 48 adet kurs düzenlenmiş olup bin 85 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 3:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	48	1.085	352	671	6	152	406	1.908	43	2.444
2014	88	1.597	448	836	8	194	544	2.627	82	2.761
2013	127	2.665	293	870	5	124	425	3.659	84	3.001
2012	52	1.128	44	408	0	0	96	1.536	82	3.503
2011	80	1.448	2	3	2	50	84	1.501	30	743
2010	29	460	0	0	0	0	29	460	22	658

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

1.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Adıyaman ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam iki bin 447 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 243'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	2.447	1.243
2014	3.495	2.032
2013	2.471	1.409
2012	2.199	1.278
2011	1.460	892
2010	1.160	927

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizlik ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	344
Makineci (Dikiş)	34
Büro Memuru (Genel)	33
Temizlik Görevlisi	23
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	22
Şoför (Yolcu Taşıma)	18
Sondaj İşçisi	17
Satış Danışmanı	14
Ön Muhasebeci	13
Diğer Meslekler	502
Genel Toplam	**1.020**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket

uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Adıyaman ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde 682 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 16 bin 855 çalışan tespit edilmiştir.

2.1. İŞYERİ VERİLERİ

Adıyaman ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 682 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 15 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
Toptan ve Perakende Ticaret	182
İnşaat	136
İmalat	132
Ulaştırma ve Depolama	53
Eğitim	40
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	31
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	29
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	25
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	16
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	14
Diğer Hizmet Faaliyetleri	9
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	6
Gayrimenkul Faaliyetleri	5
Bilgi ve İletişim	2
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	2
Genel Toplam	**682**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 19,9) ile

İmalat (yüzde 19,4) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 66'sını oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Adıyaman ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Adıyaman'da üçüncü sıradadır.

Adıyaman ilinde en az işyeri Bilgi ve iletişim ile Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe ise işyeri bulunmamaktadır. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

İmalat sektöründeki farklılık dışında Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Adıyaman ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 16 bin 855 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 77,7'si erkek, yüzde 22,3'ü kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Adıyaman'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. 2014 yılı Hanehalkı İşgücü Anketi Bölgesel sonuçlarına göre Adıyaman'ın da içinde bulunduğu TRC1 bölgesinde kadınların istihdam oranı Türkiye genelinin 10 puan altındadır. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe yüzde 33,9 orana sahip olan kadınlar yaygın olarak ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Adıyaman ilinde en fazla çalışanın bulunduğu İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının gerisindedir. Kadınların Adıyaman'da çalışanlar içerisindeki oranının düşük olmasının bir diğer nedeni de Türkiye genelinde Eğitim ve Sağlık sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Bu iki sektörde çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Adıyaman'da ise bu iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 3 olup ve Eğitim sektöründe erkek çalışan sayısı kadın çalışan sayısından daha fazladır.

Türkiye genelinde Eğitim ile Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazla iken Adıyaman'da Sağlık sektöründe çalışan kadın sayısı erkek sayısından daha fazladır.

Adıyaman'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Adıyaman'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	3.794	2.035	5.830
Toptan ve Perakende Ticaret	2.237	434	2.671
İnşaat	2.017	82	2.099
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.480	597	2.077
Ulaştırma ve Depolama	1.055	52	1.107
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	755	5	760
Eğitim	491	169	661
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	219	254	473
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	420	41	461
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	272	48	319
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	175	18	193
Diğer Hizmet Faaliyetleri	87	17	104
Gayrimenkul Faaliyetleri	50	5	55
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	22	4	26
Bilgi ve İletişim	16	3	19
Genel Toplam	**13.090**	**3.765**	**16.855**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da en fazla çalışan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 63'ü bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 66'sı bu sektörlerde iken çalışanlarda 3 puanlık bir düşüş söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla imalat daha sonra sırası ile İdari ve Destek Hizmet ve Toptan ve Perakende Ticaret Faaliyetleri sektörlerindedir. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe Adıyaman'da kadınların çalışanlar içerisinde yer almadığı görülmektedir. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe ise Türkiye genelinin oldukça altındadır.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

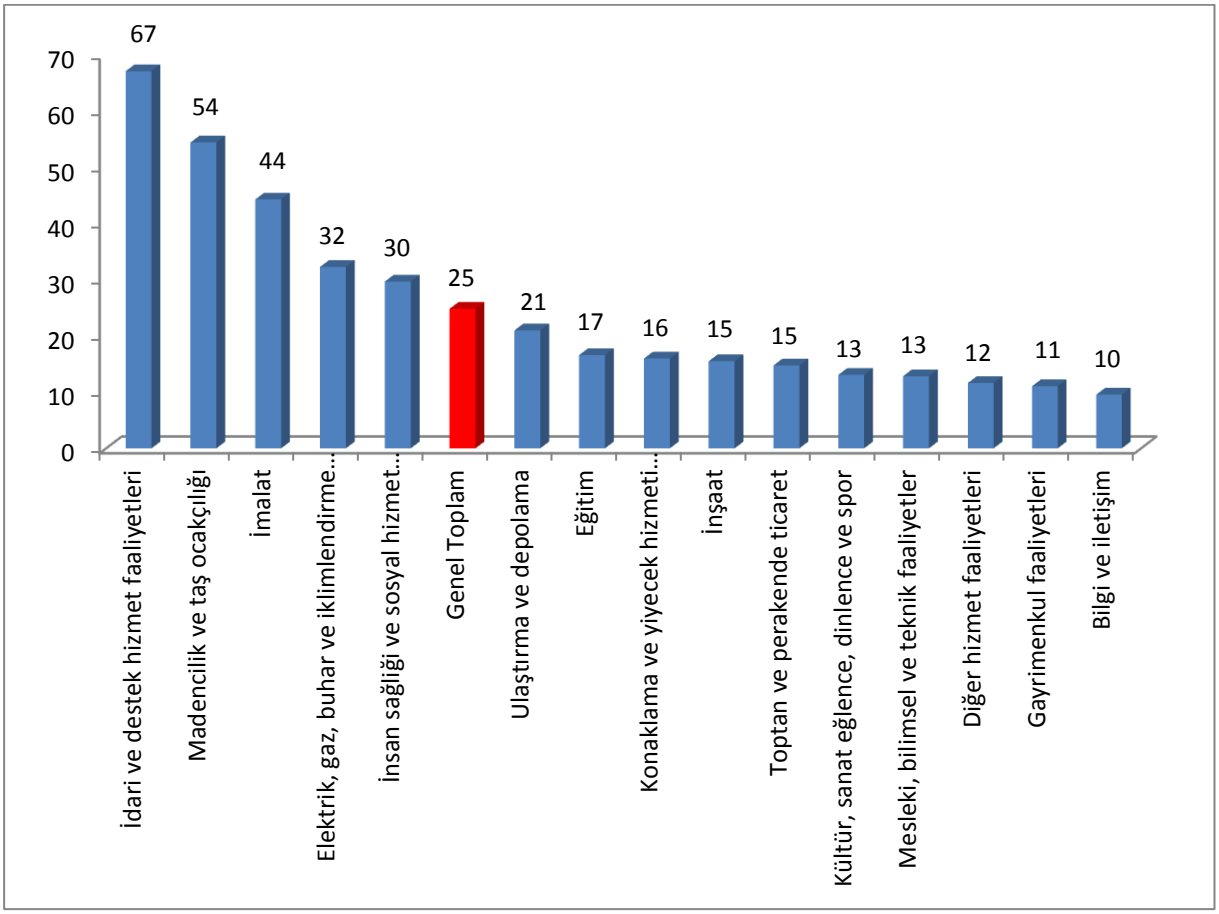

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 25'dir. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Adıyaman'daki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Adıyaman'da ise bu üç sektör Türkiye ile paralel bir durum sergilemiştir. Özellikle İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Adıyaman'da bu sayı 44'tür. Adıyaman'da ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler İdari ve Destek Hizmetleri, Madencilik ile imalat sektörleridir. Adıyaman'da ilk sırada yer alan İdari ve Destek Hizmetleri sektörü Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı en fazla olan sektörlerden biridir.

Adıyaman ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin en fazla 5-9 yıl faaliyet gösteren işyerleridir. Daha sonra ise daha 5 yılını doldurmamış yeni işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yarıdan fazlası yüzde 55'i bu iki gruba aittir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

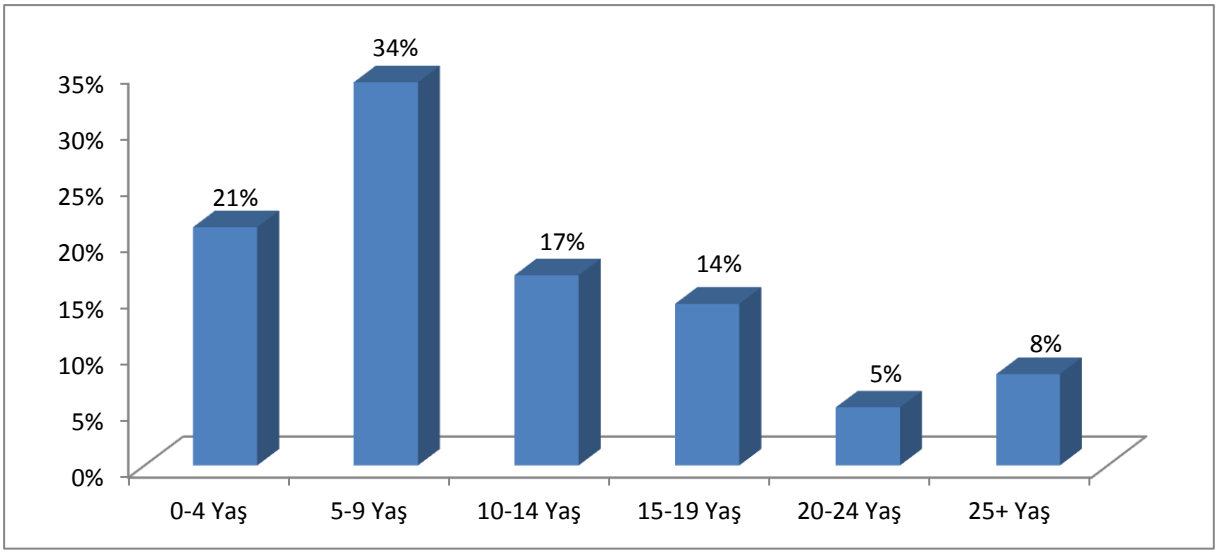

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13'tür. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Adıyaman ilindeki işyerlerinin yaş grupları benzerlik sergilemektedir. Adıyaman'daki işyerleri henüz kurumsallaşmamış ve işyerlerinin yüzde 55'i kısa süreden beri faaliyet gösteren işyerleridir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardadır. Çalışanların yüzde 28'i bu meslek grubundadır. Türkiye genelinde bu meslek grubu birinci sıradadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Meslek Grubu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	3.555	1.244	4.800
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3.031	553	3.584
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.249	449	2.698
Hizmet ve Satış Elemanları	1.642	454	2.095
Profesyonel Meslek Mensupları	799	416	1.215
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	602	472	1.073
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	848	138	985
Yöneticiler	316	24	340
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	49	15	64
Genel Toplam	**13.090**	**3.765**	**16.855**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde çalışanların yüzde 21'i Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Adıyaman ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye genelinden fazladır. Adıyaman'da erkeklerin yüzde 23,2'si, kadınların ise 14,7'si nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Adıyaman ilinde erkeklerde niteliksiz işlerde çalışma oranı kadınlara göre daha yüksek iken Türkiye genelinde ise kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Adıyaman'da kadınların yüzde 11'nin, erkeklerin ise yüzde 6,1'nin bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Adıyaman'da erkekler en yüksek oranda Yöneticiler ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Büro Hizmetlerinde Çalışanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

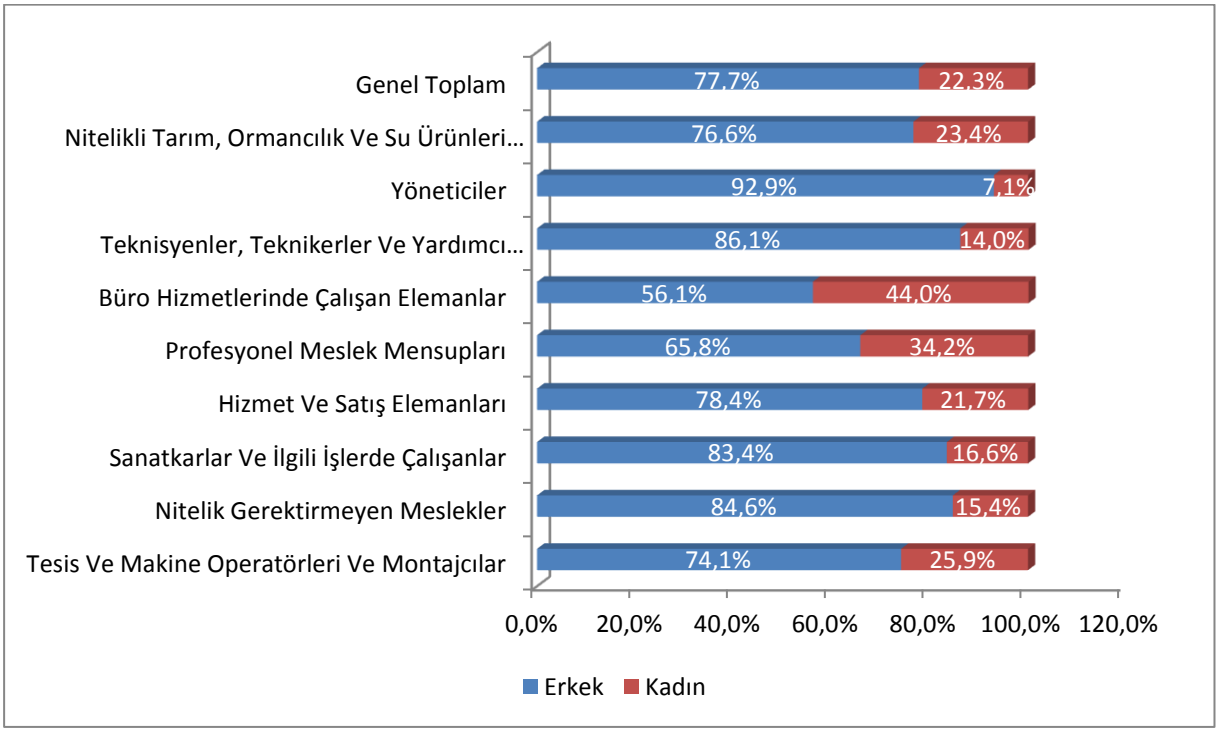

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde kadınların en fazla çalıştığı Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha azdır. Yani Adıyaman'da kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde de kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Adıyaman ilinde Yöneticiler ile Teknisyenler, Teknikerler ve

Yardımcı meslek grubunda çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Adıyaman'da kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır. Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Şoför-Yük Taşıma	Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Temizlik Görevlisi
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Giyim Aksesuarları Dikim Elemanı	Şoför-Yük Taşıma
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Vater Makinası Operatörü	Beden İşçisi (İnşaat)
Güvenlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Güvenlik Görevlisi
Servis Şoförü (Okul)	Güvenlik Görevlisi	Müşteri Temsilcisi
Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Temizlik)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Hemşire	Servis Şoförü (Okul)

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleği görülmektedir. İmalat sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir.

En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Adıyaman ilinde yüzde 48,8'dir. Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Adıyaman'daki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden yaklaşık her iki işyerinden birine hizmet sunma imkânı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
Toptan ve Perakende Ticaret	48,9%	26,7%
İmalat	65,8%	26,1%
İnşaat	31,1%	12,7%
Eğitim	64,1%	7,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	64,5%	6,0%
Ulaştırma ve Depolama	35,3%	5,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	58,6%	5,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	75,0%	3,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	45,5%	3,4%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	23,1%	1,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	50,0%	0,9%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	100,0%	0,6%
Bilgi ve İletişim	50,0%	0,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,1%	0,3%
Genel Toplam	**48,8%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. İnşaat ile Madencilik sektörlerinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranları oldukça düşüktür. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İmalat ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ise İŞKUR'un hizmet ağı oldukça geniştir. İmalat sektörü il ortalamasının üzerinde olup daha fazla etkinliğin sağlanması gereken bir sektör olarak dikkat çekmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Adıyaman ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Adıyaman ilinde işyerlerinin yüzde 5,4'ü part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Adıyaman'da part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	25,8%	313	785	1.098
Ulaştırma ve Depolama	13,7%	0	210	210
Eğitim	12,8%	45	102	147
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	10,3%	10	37	47
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6,3%	5	7	12
İnşaat	4,9%	16	176	192
İmalat	2,3%	116	102	218
Toptan ve Perakende Ticaret	1,7%	8	58	66
Genel Toplam	**5,4%**	**513**	**1.477**	**1.990**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da araştırma kapsamına giren 15 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 8 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde oran olarak en fazla part-time çalışan, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir.

Adıyaman ilinde çalışanların yüzde 11,8'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Adıyaman geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Adıyaman'da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 25,8'i kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Adıyaman'da part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Temizlik)	Müşteri Temsilcisi
Makineci (Dikiş)	Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Temizlik)
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Sekreter	Beden İşçisi (İnşaat)	Makineci (Dikiş)
Sınıf Öğretmeni	Servis Şoförü (Okul)	Beden İşçisi (İnşaat)
İngilizce Öğretmeni	Şoför-Yük Taşıma	Servis Şoförü (Okul)
Ön Muhasebeci	Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Şoför (Yolcu Taşıma)	Beden İşçisi (Genel)
Aşçı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Konfeksiyon İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Şoför (Yolcu Taşıma)

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Temizlik) ve Temizlik Görevlisi olmuştur.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 15'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının altındadır.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	67%	17	145	162
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	35%	493	1.112	1.605
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	31%	19	107	126
Toptan ve Perakende Ticaret	21%	198	445	643
Gayrimenkul Faaliyetleri	20%	1	16	17
İmalat	16%	498	1.505	2.003
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15%	1	556	557
Ulaştırma ve Depolama	8%	10	60	71
Eğitim	8%	45	59	105
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6%	8	23	31
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5%	1	44	45
İnşaat	4%	4	231	235
Genel Toplam	**15,0%**	**1.297**	**4.303**	**5.600**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile

Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü Türkiye genelinde ikinci sırada yer almıştır. Bilgi ve iletişim ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Adıyaman ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 70'ler civarında iken, Türkiye'de bu oran daha yüksektir.

Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 23,2'si kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 34,5'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Adıyaman ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Müşteri Temsilcisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Vater Makinası Operatörü	Beden İşçisi (Genel)	Müşteri Temsilcisi
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Beden İşçisi (Temizlik)	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Temizlik)
Cer Makinesi Operatörü-Tekstil	Şoför-Yük Taşıma	Vater Makinası Operatörü
Hemşire	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Kasiyer	Harman Hallaç İşçisi (Yün)	Harman Hallaç İşçisi (Yün)
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)	Şoför-Yük Taşıma

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı; Müşteri Temsilcisi, Vater Makinası Operatörü ile İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Adıyaman ilinde erkeklerde İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Adıyaman ilinde hem part-time çalışanı olan işyerlerinde hem de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Müşteri Temsilcisi ilk sıralarda olması dikkat çekicidir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 5,9'u ihracat yapmaktadır. İlde 4 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 19,7'si ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Adıyaman'a göre daha yüksektir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	24,9%	1.232	1.895	3.127
Gayrimenkul Faaliyetleri	20,0%	0	30	30
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	4,5%	1	44	45
Toptan ve Perakende Ticaret	2,8%	9	115	124
Genel Toplam	**5,9%**	**1.243**	**2.084**	**3.326**

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Adıyaman ilinde benzerlik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Adıyaman ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 24,9 ile İmalat sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 20 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 4,5 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü yer almaktadır. Adıyaman ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda hem kadınlar hem de erkekler için Makineci (Dikiş) mesleği öne çıkmaktadır. Bu mesleğin öne çıkmasında Tekstil sektörünün ildeki ağırlığından kaynaklanmaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Giyim Aksesuarları Dikim Elemanı	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Vater Makinası Operatörü	Harman Hallaç İşçisi (Yün)	Giyim Aksesuarları Dikim Elemanı
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Beden İşçisi (İnşaat)	Vater Makinası Operatörü
Beden İşçisi (Genel)	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Harman Hallaç İşçisi (Yün)
Kalite Kontrolcü	Vater Makinası Operatörü	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Cer Makinesi Operatörü-Tekstil	Giyim Aksesuarları Dikim Elemanı	Cer Makinesi Operatörü-Tekstil
Temizlik Görevlisi	İnşaat Ustası	Beden İşçisi (İnşaat)
Vater-Bobin Makinesi Operatörü	Bobin Paketleme İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Muhasebeci	Mobilya Montaj İşçisi	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Makineci (Dikiş), Giyim Aksesuarları Dikim Elemanı ve Vater Makinası Operatörü alırken, erkeklerde ise Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel) ve Harman Hallaç İşçisi (Yün) olarak sıralanmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Adıyaman'daki işyerlerinin hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlandığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

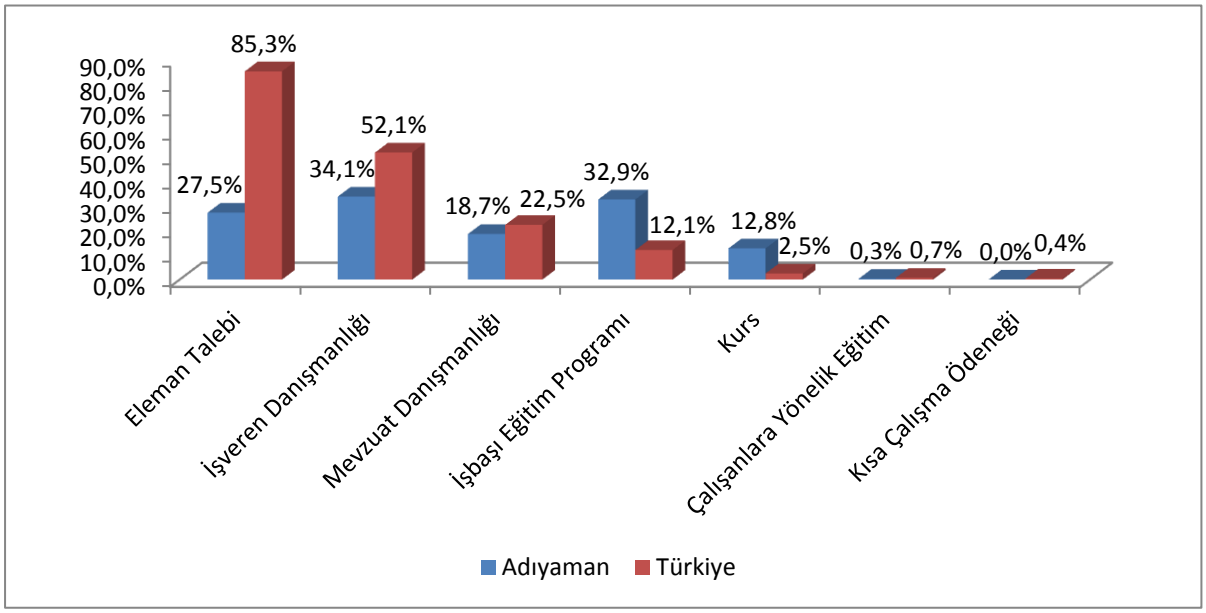

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 34,1 ile en fazla işveren danışmanlığından faydalanmıştır. Bunu sırasıyla yüzde 32,9 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 27,5 ile Eleman talebi, yüzde 18,7 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 12,8 ile kurs hizmetleri ve yüzde 0,3 ile çalışanlara yönelik hizmet talepleri takip etmiştir. Kısa çalışma ödeneği talepleri olmamıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Adıyaman ilinde işbaşı eğitim programları ve Kurs hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, Eleman talebi ve işveren danışmanlığında Türkiye genelinin oldukça altında kalınmıştır.

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 0-4 yaşa sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranları arasında farklılık görülmektedir. Adıyaman'da en fazla işyerinin 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerlerinde olup yine sayısal olarak en fazla İŞKUR'dan hizmet alan işyeri 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerleri olmuştur.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

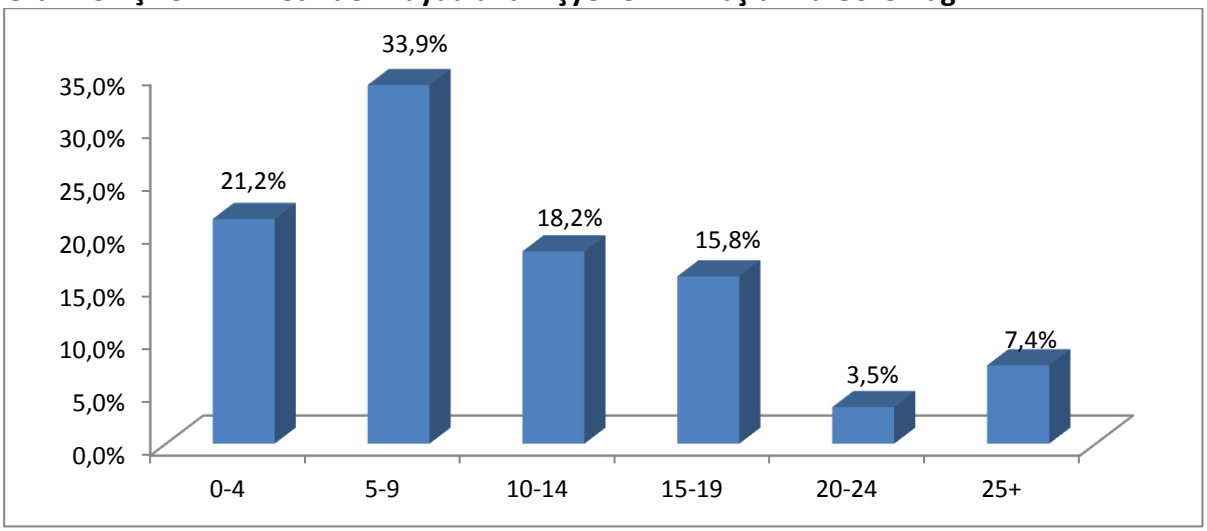

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla işveren danışmanlığından faydalanmışlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 yaş arası firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmektedir. 0-4, 5-9, 10-14, 15-19,20-24 ve 25+ yaşa sahip firmaları kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında ilk üç sırada işveren danışmanlığı, işbaşı eğitim programları ve Eleman talebi yer almaktadır. İlk üç sırada yer alan söz konusu hizmetlerin birbiri ile benzerlik göstermemeleri dikkat çekmektedir. Yani, bir yaş grubunda işbaşı eğitim programları birinci sırada yer alırken bir diğer yaş grubunda ise bu hizmet üçüncü sırada yer almaktadır.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

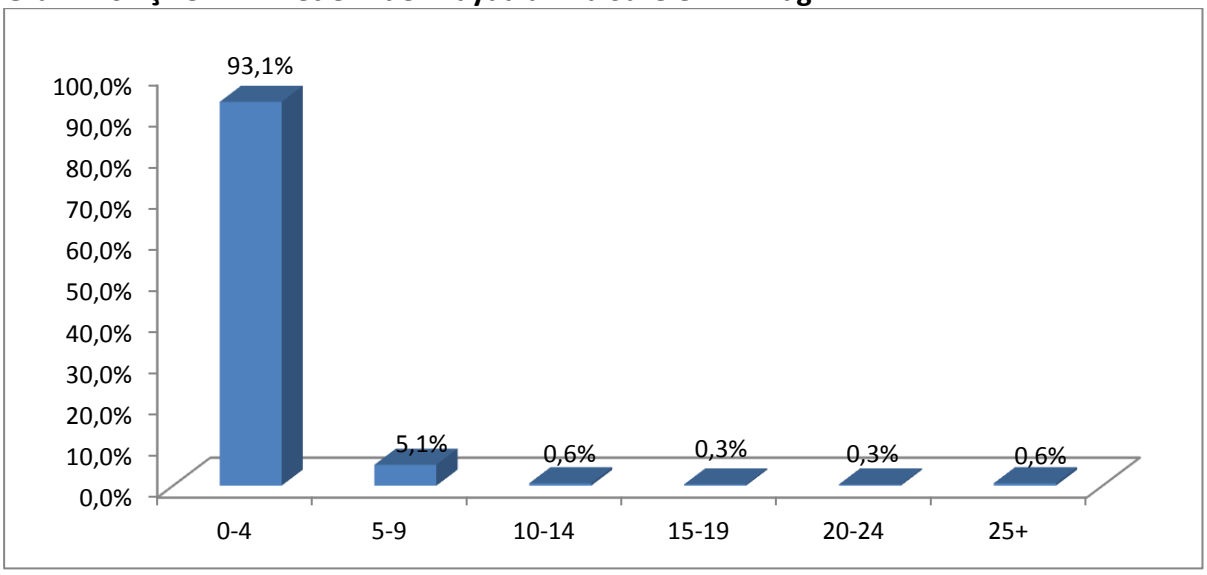

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 93,1'nin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise "15-19" ile "20-24" yıl arasıdır. Adıyaman ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	33,3%	33,3%	66,7%	0,0%	33,3%
İmalat	1,2%	69,9%	55,8%	69,2%	46,6%	44,2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	33,3%	33,3%	100,0%	33,3%	66,7%
İnşaat	0,0%	47,4%	50,0%	71,1%	15,8%	36,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	1,1%	58,6%	73,6%	70,1%	21,8%	37,9%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	50,0%	83,3%	66,7%	33,3%	50,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	58,8%	82,4%	82,4%	23,5%	41,2%
Bilgi Ve İletişim	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	50,0%	80,0%	50,0%	10,0%	20,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	45,0%	80,0%	60,0%	0,0%	20,0%
Eğitim	0,0%	48,0%	72,0%	76,0%	20,0%	36,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	50,0%	91,7%	66,7%	16,7%	33,3%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,6%**	**56,2%**	**67,3%**	**69,7%**	**26,1%**	**38,3%**

Kaynak: 2015 İPA

Adıyaman ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti İşveren danışmanlığı olmuştur. Bilgi ve iletişim sektöründe Mevzuat Danışmanlığı hizmetinden tam faydalanılmıştır. Eleman talebi hizmetinde ise İmalat sektörü ön planda olmuştur. Çalışanlara yönelik eğitim hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü kurs hizmetinden diğer sektörlere göre daha yüksek oranda yararlanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Adıyaman ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR hizmetlerinden çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden düşük bir oranda faydalanmışlardır. Part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları benzerlik göstermektedir. Adıyaman ilinde part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin en fazla yararlandıkları hizmet İşveren danışmanlığıdır ve bu durum Türkiye geneli ile benzerlik göstermemiştir. Adıyaman'da İşveren danışmanlığı hizmetinin ardından işbaşı eğitim programı, Eleman talebi, mevzuat danışmanlığı, kurs ve çalışanlara yönelik eğitim hizmetleri yer alırken, Türkiye genelinde ise Adıyaman'dan farklı olarak ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada mevzuat danışmanlığı sonrasında sırasıyla işbaşı eğitim programı, kurs, çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği yer almaktadır.

3. AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

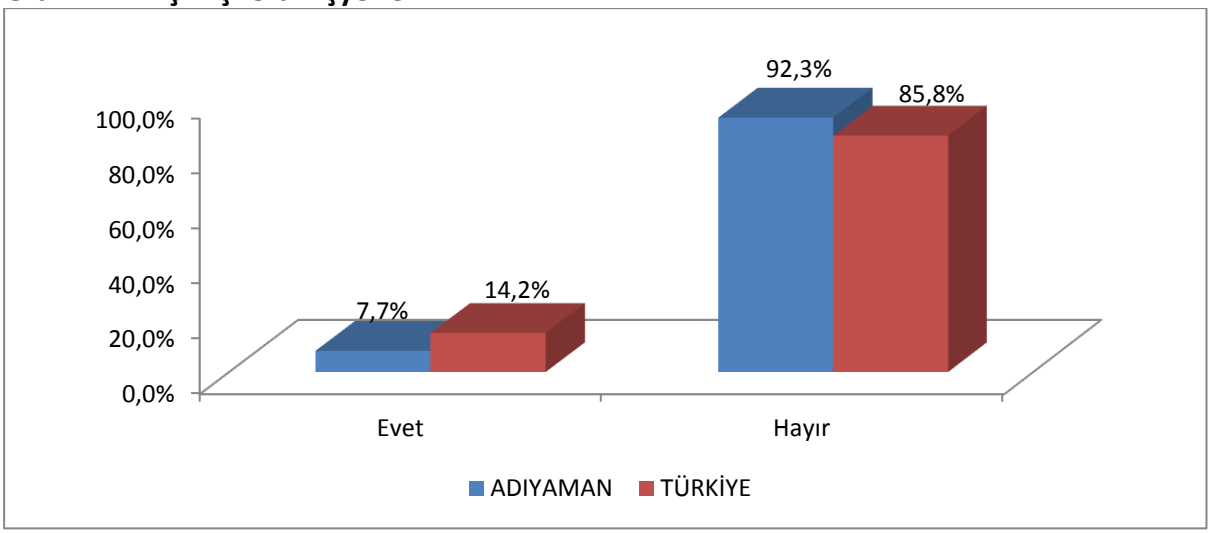

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilindeki işyerlerinin yüzde 7,7'si açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Adıyaman'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Adıyaman ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 8,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran düşük çıkmıştır.

Adıyaman ilinde 53 işyerinde toplam 405 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektör	Adıyaman			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2	0,5%	0,3%	0,6%	1,0%
İmalat	318	78,4%	5,2%	44,6%	2,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıt.	1	0,2%	0,5%	0,2%	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. ve İyileştirme Faal.	0	0,0%	0,0%	0,1%	0,4%
İnşaat	7	1,7%	0,3%	7,8%	1,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	22	5,6%	0,8%	17,1%	1,8%
Ulaştırma ve Depolama	2	0,5%	0,2%	3,7%	1,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	16	4,0%	3,4%	8,8%	2,1%
Bilgi ve İletişim	0	0,0%	0,0%	1,0%	1,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,8%	0,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,6%	1,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5	1,1%	1,4%	3,4%	2,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	13	3,2%	0,6%	6,1%	1,5%
Eğitim	16	4,1%	2,4%	1,1%	0,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2	0,5%	0,4%	2,0%	1,1%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0,0%	0,0%	0,3%	1,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0,2%	1,0%	1,8%	2,7%
Genel Toplam	**405**	**100,0%**	**2,3%**	**100,0%**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 78,4 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 5,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 4,1 ile Eğitim sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma Ve Depolama, Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri izlemiştir. İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile Eğitim sektörleri işyerlerinin yüzde 52'sini oluştururken açık işlerin yüzde 88,1'inin üzerinde paya sahip olmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Adıyaman ili ile benzer bir durum sergilememekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 2,3 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 1 puan üzerindedir. Adıyaman'da sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 5,2 ile İmalat sektöründedir. Bunu yüzde 3,4 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ve yüzde 2,4 ile Eğitim sektörü takip etmektedir. Bu üç sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

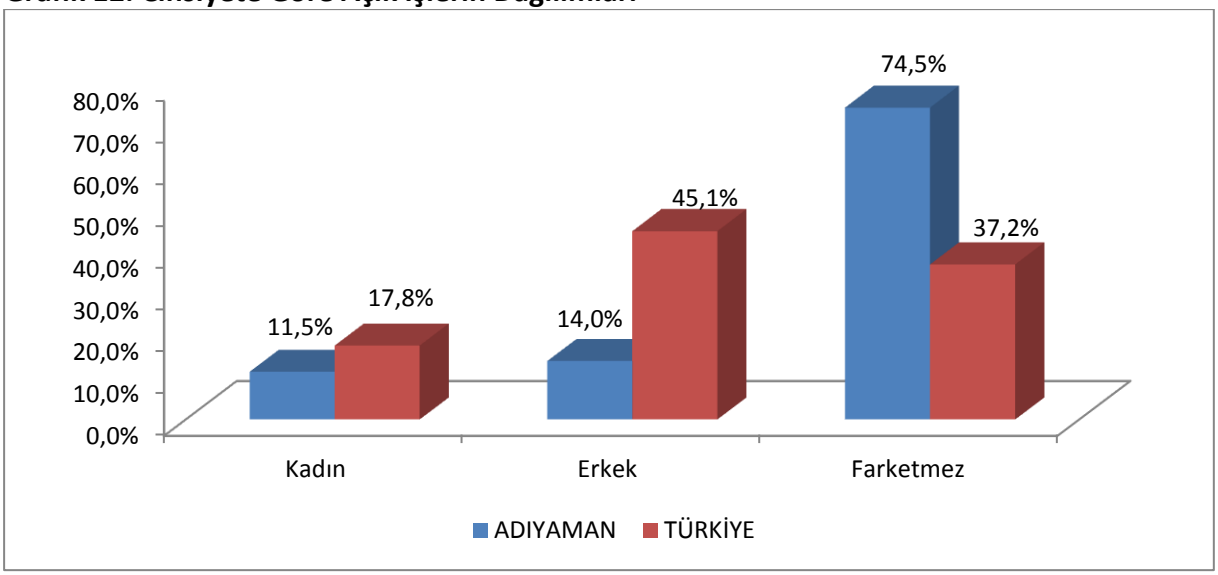

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da toplam açık işlerin yüzde 11,5'i için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneline göre düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 14 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok altındadır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde

74,5 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Adıyaman ilindeki açık işlerin çoğu için cinsiyet farketmez iken, Türkiye genelinde açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektör	**Açık İş Verme Oranı**
İmalat	16,9%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	16,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	13,8%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13,6%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	6,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6,3%
Eğitim	5,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	5,1%
İnşaat	3,3%
Ulaştırma ve Depolama	2,0%
Genel Toplam	**7,7%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 7,7 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 16,9 ile İmalat sektöründeyken, Türkiye'de de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Adıyaman'da ikinci sırada yüzde 16,7 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 13,8 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Adıyaman ilinde sektörel bazda; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

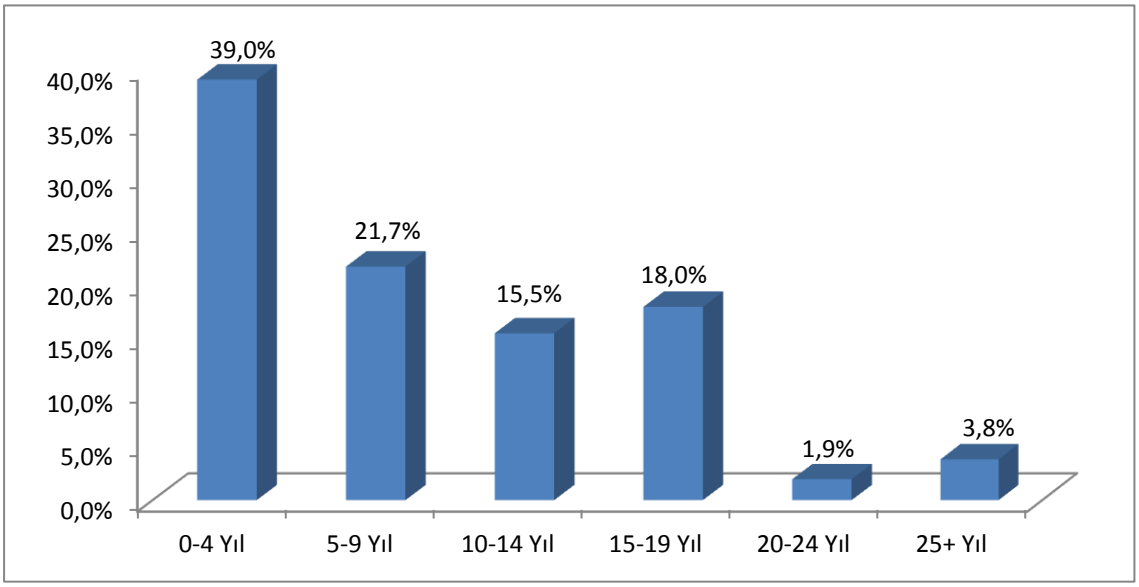

Kaynak: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 0-4 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 5-9 yaş grubuna sahip işyerleri ile 15-19 yaş arası işyerleri gelmektedir. 20-24 ile 25+ yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Adıyaman ilinde açık işlerde erkek ve kadın talebinin fark etmediği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	6,6%	9,0%	84,4%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	16,7%	83,3%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	31,8%	31,8%	36,4%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	0,0%	100,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	37,5%	50,0%	12,5%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	25,0%	75,0%	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	76,9%	0,0%	23,1%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**11,5%**	**14,0%**	**74,5%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca üç sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark etmeyeceği görülmektedir. Ulaştırma ve depolama, Eğitim ile İnsan sağlığı

ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerindeki açık işlerde cinsiyet fark etmemektedir. “Madencilik Ve Taş Ocakçılığı”, “Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı” ve “Diğer Hizmet Faaliyetleri” sektörlerinde erkek eleman talep etmiştir. Benzer şekilde inşaat sektörü de açık işlerde erkek eleman talep etmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründe ise kadın ve erkek eleman talebi eşittir. İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yoğun bir şekilde kadın eleman talep edilmiştir.

Adıyaman’da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleğinin oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Adıyaman’daki açık işler Türkiye genelinde olduğu gibi mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Adıyaman			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8	2,1%	0,8%	7,5%	1,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	24	6,0%	1,2%	16,7%	2,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	18	4,3%	0,5%	14,9%	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%	0,0%	0,4%	1,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	21	5,1%	1,7%	7,8%	1,3%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	74	18,2%	2,7%	21,5%	2,2%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. Mensup.	11	2,8%	1,1%	8,1%	1,5%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	249	61,5%	4,9%	22,4%	2,1%
Yöneticiler	0	0,0%	0,0%	0,6%	0,3%
Genel Toplam	**405**	**100%**	**2,3%**	**100%**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye’de ise Adıyaman’da olduğu gibi açık iş dağılımında birinci sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımına benzer bir durum söz konusudur. Adıyaman’da açık iş dağılımında birinci sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu,

açık iş oranında da birinci sırada yer almaktadır. Açık iş dağılımında ikinci sırada yer alan sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu açık iş oranında da ikinci sırada yer almaktadır. Hizmet ve satış elemanları meslek grubu ise açık dağılımı açık iş dağılımında üçüncü sırada yer alırken açık iş oranında dördüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Adıyaman			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	26,9%	36,1%	37,0%	25,5%	25,0%	49,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	10,3%	89,7%	17,6%	19,3%	63,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	12,4%	2,0%	85,5%	17,0%	46,5%	36,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	34,2%	54,3%	11,4%	23,7%	41,7%	34,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	29,4%	33,1%	37,6%	21,3%	27,5%	51,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	100%	0,0%	12,6%	51,1%	36,3%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	24,0%	76,0%	11,0%	73,9%	15,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	18,6%	61,3%	20,2%
Yönetici	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%	22,3%	61,0%
Genel Toplam	**11,5%**	**14,0%**	**74,5%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Adıyaman ilinin açık işlerinde erkek ve kadın talebinin fark etmediği görülmektedir. Bu oran, Türkiye ortalamasının üzerindedir. Nitelik gerektirmeyen ve Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en yüksek oranda talep edildiği meslek grubu Nitelik gerektirmeyen meslek grubudur. Türkiye genelinde ise bu oran erkeklerde daha fazladır. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Adıyaman'da Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Hem Adıyaman'da hem de Türkiye'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grubu profesyonel meslek mensuplarıdır. Türkiye genelinde Adıyaman'dan farklı olarak yönetici meslek grubunda talep edilen elemanlarda fark etmez seçeneğini belirtme oranı çok

yüksektir. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	**Oran**	**Meslekler**	**Oran**
1	Makineci (Dikiş)	57,0%	Makineci (Dikiş)	58,9%
2	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	3,2%	Mobilya Montaj İşçisi	5,3%
3	Beden İşçisi (Genel)	2,1%	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	3,6%
4	Satış Danışmanı	1,8%	Ütücü	3,6%
5	Reyon Görevlisi	1,5%	Muhasebeci	1,7%
6	Garson (Servis Elemanı)	1,2%	Makine Mühendisi	1,3%
7	Kalite Kontrolörü-Kumaş	1,2%	Mobilya Döşeme İşçisi	1,2%
8	Aşçıbaşı Yardımcısı	1,2%	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	1,2%
9	Ön Muhasebeci	1,0%	Ütücü (El İle)	1,2%
10	Elektrikçi (Genel)	1,0%	Zihinsel Engelliler Öğretmeni- Özel Eğitim	1,1%
11	Sınıf Öğretmeni	1,0%	İşitme Engelliler Sınıf Öğretmeni	1,1%
12	Bulaşıkçı (Stevard)	1,0%	Elektrik Mühendisi	1,0%
13	Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı	0,8%	Kasiyer	1,0%
14	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	0,8%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,0%
15	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	0,7%	Garson (Servis Elemanı)	1,0%
16	Sıcak Demirci	0,6%	Pazarlamacı	0,7%
17	İngilizce Öğretmeni	0,5%	Satış Danışmanı	0,7%
18	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	0,5%	Reyon Görevlisi	0,7%
19	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	0,5%	Forklift Operatörü	0,7%
20	İşitme Engelliler Sınıf Öğretmeni	0,5%	Gaz Altı Kaynakçısı	0,7%
21	**Diğer Meslekler**	21,8%	**Diğer Meslekler**	12,1%
Toplam		**100%**	**Toplam**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk meslek yerini korumuştur. Bu meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir. Bu durumun nedeni Tekstil sektörünün ildeki yoğunluğudur. Geçen sene ilk 20 meslek arasında son sıralarda yer alan Satış Danışmanı, Reyon Görevlisi ve Garson (Servis Elemanı) ihtiyacı artarak bu sene ilk iki sıradan sonra yer almıştır. Geçen sene açık iş sıralamasında üçüncü sırada yer alan Ortacı/Ayakçı (Tekstil) bu sene ilk 20 meslek arasına girememiştir. Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk yirmi meslek içerisinde yer alan mesleklerden dört tanesi (Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı, Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı ve Reyon Görevlisi) bu sene ilk yirmi meslek içerisinde yer almıştır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında birinci sırada Adıyaman'da da olduğu gibi Makineci (Dikiş) mesleği gelmektedir. İkinci sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) Adıyaman'da üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Garson (Servis Elemanı)	Düz Deri Makineci
Reyon Görevlisi	Aşçıbaşı Yardımcısı	Satış Danışmanı
Bulaşıkçı (Stevard)	Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	Kalite Kontrolörü-Kumaş
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Elektrikçi (Genel)	Sınıf Öğretmeni
Ön Muhasebeci	Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı	Ön Muhasebeci
Sekreter	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Et Ve Et Ürünleri Satış Elemanı	Sıcak Demirci	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Makineci (Dikiş), İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) ve Reyon Görevlisi iken, erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Aşçıbaşı Yardımcısı yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Düz Deri Makineci ve Satış Danışmanıdır. Türkiye genelinde kadınlarda, erkeklerde ve fark etmez seçeneklerinde birinci sırada yer alan meslekler Adıyaman ile aynıdır. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

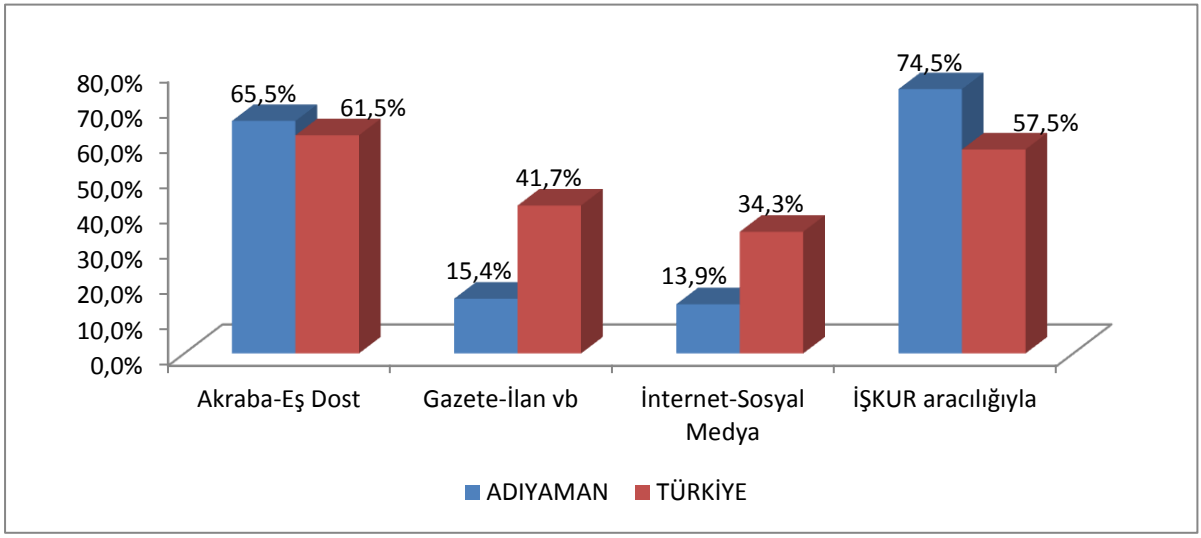

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde arama kanalı olarak birinci sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Adıyaman'da ise arama kanalı olarak birinci sırada İŞKUR yer alırken bunu sırasıyla, Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya takip etmektedir. Adıyaman'da "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır. Adıyaman'da Özel İstihdam Büroları bulunmamaktadır. Adıyaman'da 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 83,4 iken bu sene yaklaşık 9 puan düşerek yüzde 74,5'e inmiştir. Bu durumun nedeni Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya arama kanallarının bir önceki yıla göre daha fazla kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Bu duruma rağmen İŞKUR arama kanalı 2015 yılında da en fazla kullanılmıştır.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	64,6%	17,3%	16,4%	77,2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	100,0%	16,7%	16,7%	83,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	63,6%	0,0%	0,0%	86,4%
Ulaştırma ve Depolama	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	56,3%	12,5%	0,0%	81,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	100,0%	50,0%	0,0%	50,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	23,1%	0,0%	0,0%	76,9%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%	6,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**65,5%**	**15,4%**	**13,9%**	**74,5%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da diğer hizmet faaliyetleri sektöründe açık iş arama kanalı olarak sadece İŞKUR kullanılmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki firmalar açık işlerini sadece Akraba-Eş Dost vasıtası ile aramaktadırlar. Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründeki firmalar açık işlerini İŞKUR'dan talep etmemektedirler. Bu sektördeki firmalar açık işlerini sadece İnternet-Sosyal Medya vasıtası ile aramaktadırlar. Türkiye genelinde idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe firmalar açık iş arama kanalı olarak en fazla İŞKUR'u kullanmaktadırlar.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İşkur Aracılığıyla
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	71,8%	20,1%	20,1%	75,6%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	30,8%	9,9%	2,7%	84,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	70,7%	8,2%	0,0%	79,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	9,7%	25,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	59,9%	6,4%	0,0%	82,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	91,3%	0,0%	18,5%	53,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	63,9%	24,8%	0,0%	73,1%
Genel Toplam	**65,5%**	**15,4%**	**13,9%**	**74,5%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilinde profesyonel meslek mensupları meslek grubunun tamamı Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır. İŞKUR'u oransal olarak en fazla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, meslek grubunda olanlar için kullanmaktadırlar. Profesyonel meslek mensupları ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubu için gazete-ilan vb. arama kanalı kullanılmazken, Nitelik gerektirmeyen meslekler, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları grubu için İnternet-Sosyal Medya arama kanalı olarak kullanılmamaktadır.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

MESLEKLER	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Makineci (Dikiş)	73,9%	21,6%	21,6%	76,3%
Düz Deri Makineci	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	23,1%	0,0%	0,0%	76,9%
Beden İşçisi (Genel)	76,1%	0,0%	0,0%	74,3%
Satış Danışmanı	71,4%	0,0%	0,0%	100,0%
Reyon Görevlisi	83,3%	0,0%	0,0%	66,7%
Garson (Servis Elemanı)	79,6%	39,8%	0,0%	60,2%
Aşçıbaşı Yardımcısı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kalite Kontrolörü-Kumaş	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer	81,3%	7,8%	8,6%	49,8%
Genel Toplam:	**65,5%**	**15,4%**	**13,9%**	**74,5%**

Kaynak: İPA 2015

Düz Deri Makineci, Satış Danışmanı, Aşçıbaşı Yardımcısı ve Kalite Kontrolörü-Kumaş mesleklerinde eleman aranırken İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 olmuştur. Makineci (Dikiş) ile İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) mesleklerinde eleman aranırken de en fazla arama kanalı olarak İŞKUR kullanılmıştır.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	72,8%	13,9%	5,4%	6,8%	0,4%	0,8%
Gazete-İlan vb.	88,0%	5,0%	0,0%	7,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	92,9%	3,6%	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%
İŞKUR aracılığıyla	50,5%	5,4%	19,3%	21,5%	0,3%	3,0%
Genel Toplam	**53,6%**	**9,9%**	**16,7%**	**17,3%**	**0,3%**	**2,2%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 0-4 yaş grubundaki firmalar, ikinci sırada 15-19 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 10-14 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır. Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve İŞKUR'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 0-4 yaş arası firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Adıyaman			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	70,6%	2,4%	26,9%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	96,4%	0,0%	3,6%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	9,1%	1,8%	89,1%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	39,8%	34,2%	26,0%	70,4%	12,3%	17,3%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	56,7%	21,6%	21,7%
Genel Toplam	**52,8%**	**27,4%**	**19,9%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

Kaynak: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Adıyaman ili 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki genel oranı aynıdır. Adıyaman'da İnternet-Sosyal Medya kanalı haricinde hem Adıyaman'da hem de Türkiye genelinde arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Adıyaman			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	67,6%	82,2%	62,1%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	0,0%	9,5%	18,9%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	7,2%	17,2%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	77,8%	58,0%	77,1%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	13,4%	28,2%	58,4%
Toplam	**11,5%**	**14,0%**	**74,5%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Adıyaman'da hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde Adıyaman'da cinsiyet ayırımı fark etmez iken Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde hem Adıyaman'da hem de Türkiye'de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Adıyaman'da en fazla kadın aranırken Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır. Adıyaman'da Özel İstihdam Büroları bulunmazken Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde Türkiye'de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

Adıyaman'daki işyerlerinin yüzde 15'inde vardiyalı çalışma yapılırken, açık işlerin yarısından fazlası bu işyerlerindedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Adıyaman genelinden farklı olarak en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	29,0%	70,6%	13,2%	31,8%
Gazete-İlan vb	0,0%	6,5%	0,0%	1,8%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	6,8%	0,0%	1,9%
İŞKUR aracılığıyla	85,5%	56,1%	93,5%	81,8%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 81,8'lik kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 31,8 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 56,1'i İŞKUR vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalı ise yüzde 85,5'lik oranıyla yine İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Kadın eleman aranırken İnternet-Sosyal Medya ile Gazete-İlan vb. kanalların tercih edilmemesi dikkat çekicidir. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Adıyaman'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini arama kanalları; hem Adıyaman geneli açık işlerin aranma kanalları hem de Türkiye geneli vardiyalı çalışma yapılan ve açık işi olan işyerlerinin aranma kanalları ile farklılaşmaktadır.

Adıyaman'daki açık işlerin yüzde 11,8'i part-time çalışanı olan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 5,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; en fazla Akraba Eş Dost ve hemen bunun ardından İŞKUR arama kanalının tercih edildiğini görmekteyiz.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	7,4%	50,0%	100,0%	55,9%
İŞKUR aracılığıyla	92,6%	66,7%	11,9%	52,0%
Gazete-İlan vb	0,0%	33,3%	11,9%	10,6%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 55,9'luk kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 52 ile İŞKUR takip etmektedir. Kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerin yüzde 92,6'sını İŞKUR vasıtasıyla aramaktadır. Erkek eleman arama yolunda da yüzde 66,7'lik bir oranla İŞKUR tercih edilmektedir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalının talep edilmediği ve açık işler için kullanılmaması dikkat çekicidir. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

Adıyaman'da işyerlerinin yüzde 5,9'u ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Adıyaman genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla İŞKUR arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise Akraba-Eş Dost gelmektedir.

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	100,0%	49,9%	52,5%
İŞKUR aracılığıyla	0,0%	41,3%	96,9%	93,1%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	24,5%	23,2%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	22,3%	21,1%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 93,1'lik kısmının İŞKUR arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 52,5 ile Akraba-Eş Dost takip etmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yüzde 100'lük bir oranda Akraba-Eş Dost vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Erkek eleman aranma yolunda da yüzde 100'lük bir oranda Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 96,9'luk bir oranı İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımı Tablo 36'da değerlendirilmektedir.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	66,8%	82,6%	61,6%	64,7%	100,0%	80,3%	100,0%	87,0%
İŞKUR aracılığıyla	79,7%	64,2%	77,1%	75,9%	0,0%	29,5%	75,4%	39,6%
Gazete-İlan vb	0,0%	11,5%	19,2%	16,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	6,7%	17,5%	14,1%	0,0%	9,8%	0,0%	6,5%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerleri karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 75,9 ile İŞKUR ve yüzde 64,7 ile Akraba-Eş Dost tercihidir. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin yüzde 87'sinde Akraba-Eş Dost ve yüzde 39,6'sında İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih oranının çok fazla arttığını görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir.

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Adıyaman'da 405 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar Kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Satış ve Pazarlama, Hesap Yapabilme ile Proje Tabanlı Çalışma gelmektedir. Yabancı Dil Becerisi Adıyaman ilindeki hiçbir açık işte tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri kadınlar için Takım Çalışması iken erkekler için Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi, ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda Takım Çalışması ile Satış ve Pazarlama Becerisi erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Bilgisayar kullanımı ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında İmalat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Toptan ve perakende ticaret sektöründe Satış ve Pazarlama Becerisi, Eğitim sektöründe Bilgisayar kullanımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, inşaat sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Ulaştırma ve Depolama sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe aranmaktadır.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi tecrübesidir. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve bedensel yeterlilik becerisidir. Profesyonel Meslek Mensupları grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Bilgisayar kullanımı ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Teknisyenler, Teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Bilgisayar kullanımıdır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Bilgisayar kullanımıdır.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel

Yeterlilik olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 15 mesleğin 9'unda ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, 3 meslekte Bilgisayar kullanımı, 1 meslekte Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, 2 meslekte Satış ve Pazarlama Becerisi ilk tercih olarak bildirilmiştir.

En fazla açık iş olan Makineci (Dikiş) mesleğinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması ve İletişim ve İfade Yeteneği; Düz Deri Makineci mesleğinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe;

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Reyon Görevlisi, Halı Dokuyucu (El Tezgahı), Sınıf Öğretmeni, Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı meslekleri haricinde kalan diğer tüm mesleklerde öncelikli talep edilen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Adıyaman genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalında öne çıkan beceri ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 52,8'inin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Adıyaman ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30, 31-89 gün ve 90+ günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübesidir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Adıyaman'da açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Adıyaman'da açık işlerin yaklaşık yarısı için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

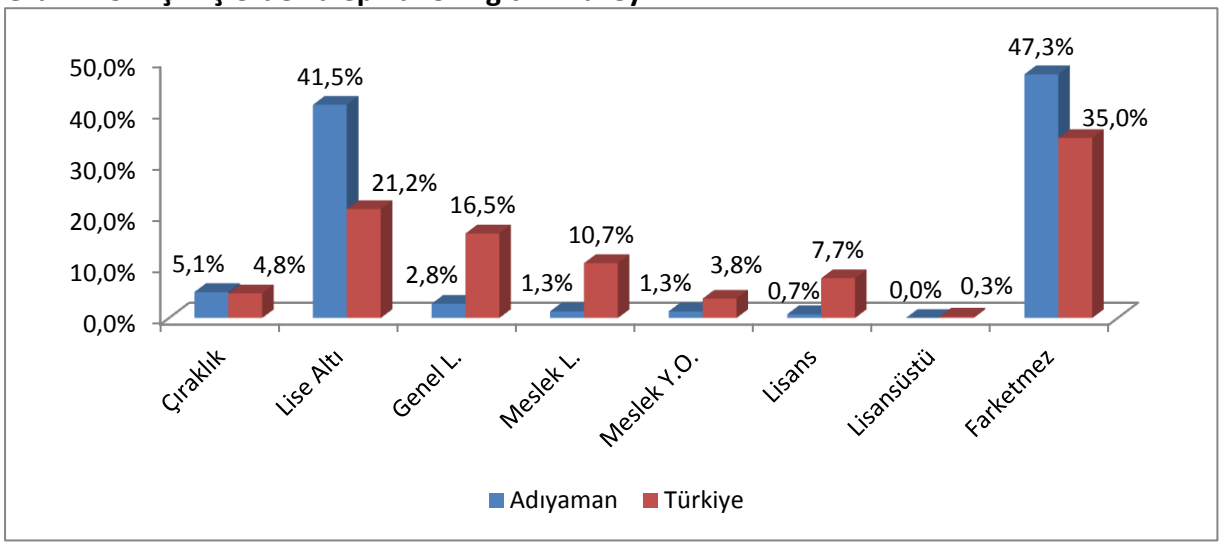

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk iki eğitim düzeyi fark etmez, lise altı şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde genel lise, Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Adıyaman'da ise Çıraklık Eğitim, genel lise, Meslek Lisesi, MYO ve Lisans şeklinde gerçekleşmiştir. Adıyaman ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre düşüktür.

Hem Türkiye genelinde hem de Adıyaman'da en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Fark etmez	82,0%	56,2%	40,3%	47,3%
Lise altı	6,6%	20,2%	50,8%	41,5%
Genel lise	2,2%	7,1%	2,0%	2,8%
Çıraklık Eğitimi	6,7%	3,5%	5,1%	5,1%
Lisans	0,0%	1,8%	0,7%	0,7%
Meslek lisesi	0,0%	7,5%	0,3%	1,3%
Meslek yüksekokulu	2,4%	3,7%	0,7%	1,3%
Lisans üstü	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti fark etmez iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Bu talep tüm taleplerin yüzde 74,5'ini temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 82,0 ile fark etmez, bunu takiben yüzde 6,7 ile çıraklık eğitimi olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 56,2 ve bunu takiben yüzde 20,2 ile lise altı eğitimli talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha düşüktür. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 88,7 lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 76,4'tür.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
İmalat	0,0%	51,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	48,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	0,0%	13,6%	31,8%	4,5%	9,1%	0,0%	0,0%	40,9%
Eğitim	93,8%	0,0%	0,0%	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	25,0%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	62,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	16,7%	0,0%	0,0%	16,7%	16,7%	0,0%	0,0%	50,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	25,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**5,1%**	**41,5%**	**2,8%**	**1,3%**	**1,3%**	**0,7%**	**0,0%**	**47,3%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, inşaat, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken, imalat ve madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde lise altı, Eğitim sektöründe çıraklık eğitimi, ulaştırma ve

depolama sektöründe genel lise, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise lisans eğitimi, Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektöründe Meslek Yüksek Okulu, diğer hizmet faaliyetleri sektöründe Meslek lisesi eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,0%	41,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	58,5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	76,1%	0,0%	2,7%	0,0%	0,0%	0,0%	21,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,0%	12,6%	33,4%	0,0%	8,4%	0,0%	0,0%	45,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	75,0%	0,0%	0,0%	10,4%	0,0%	14,6%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	11,4%	12,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	76,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	27,9%	0,0%	9,9%	18,5%	0,0%	0,0%	43,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	37,2%	0,0%	37,0%	0,0%	13,6%	0,0%	0,0%	12,2%
Genel Toplam	**5,1%**	**41,5%**	**2,8%**	**1,3%**	**1,3%**	**0,7%**	**0,0%**	**47,3%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; nitelik gerektirmeyen meslekler, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, hizmet ve satış elemanları, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda lise altı, Profesyonel Meslek Mensupları ve Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek gruplarında ise çıraklık eğitimi talep edilmiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Farketmez	85,9%	5,4%	26,1%	61,4%
Lise altı	38,5%	29,8%	1,2%	94,3%
Çıraklık Eğitimi	90,2%	0,0%	0,0%	19,5%
Genel lise	72,7%	18,5%	0,0%	100,0%
Meslek lisesi	81,1%	0,0%	0,0%	78,6%
Meslek yüksekokulu	42,5%	0,0%	39,9%	59,7%
Lisans	100,0%	0,0%	66,7%	100,0%
Genel Toplam	**65,5%**	**15,4%**	**13,9%**	**74,5%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak sırasıyla İŞKUR, akraba-eş-dost, gazete-ilan ve İnternet-Sosyal Medya arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir.

Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Genel lise, meslek lisesi ve lisans eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR ve akraba-eş-dost aracılığıyla aramaktadır.

İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Adıyaman genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Farketmez	59,7%	0,0%	40,3%
Lise altı	34,0%	64,7%	1,3%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%
Genel lise	100,0%	0,0%	0,0%
Meslek lisesi	80,7%	0,0%	19,3%
Meslek yüksekokulu	59,7%	40,3%	0,0%
Lisans	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**52,8%**	**27,4%**	**19,9%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da Çıraklık Eğitimi, Genel Lise, Meslek Lisesi, Meslek Yüksekokulu, Lisans ve Fark etmez eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Lise altı düzeyde eğitim almış eleman talebi ağırlıklı olarak 31-89 arası günde temin edilebilmektedir.

Tablo 41 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça açık işin aranma süresinin de azaldığını veya eğitim düzeyi azaldıkça açık işin aranma süresinin uzadığı şeklinde bir ifadenin kullanılması söz konusu olduğu görülmektedir.

Adıyaman ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini açık 0-30 gün süre ile kapatmaktadır. Yani, kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	42,2%	34,2%	23,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	95,5%	0,0%	4,5%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25,0%	25,0%	50,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**52,8%**	**27,4%**	**19,9%**

Kaynak: İPA 2015

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe açık işlerin kapatılması orta vadede yani 31-89 arası gün sürebilmektedir.

Madencilik ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	64,5%	1,0%	34,5%
5-9	100,0%	0,0%	0,0%
10-14	17,9%	78,9%	3,2%
15-19	17,8%	78,9%	3,2%
20-24	0,0%	0,0%	100,0%
25+	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**52,8%**	**27,4%**	**19,9%**

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 0-4 arası yaş grubundaki işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 64,5'ini 0-30, yüzde 1'ini 31-89, yüzde 34,5'ini 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir.

5-9 yaş ve 25+ yaş işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve tamamını 0-30 gündür aramakta olduğu görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grubu yüzde 100'lük oranla 90+ gündür eleman arayan 20-24 yaş grubudur.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	86,4%	13,6%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	100,0%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	76,3%	0,0%	23,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	24,8%	70,7%	4,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	63,3%	36,7%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	49,3%	21,4%	29,3%
Genel Toplam	52,8%	27,4%	19,9%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olmuştur. Temininde en az zorluk çekilen meslek grubu ise Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarıdır.

4. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Adıyaman ilindeki işyerlerinin yüzde 24,1'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Adıyaman ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta fazla da sıkıntı çekmediği görülmektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

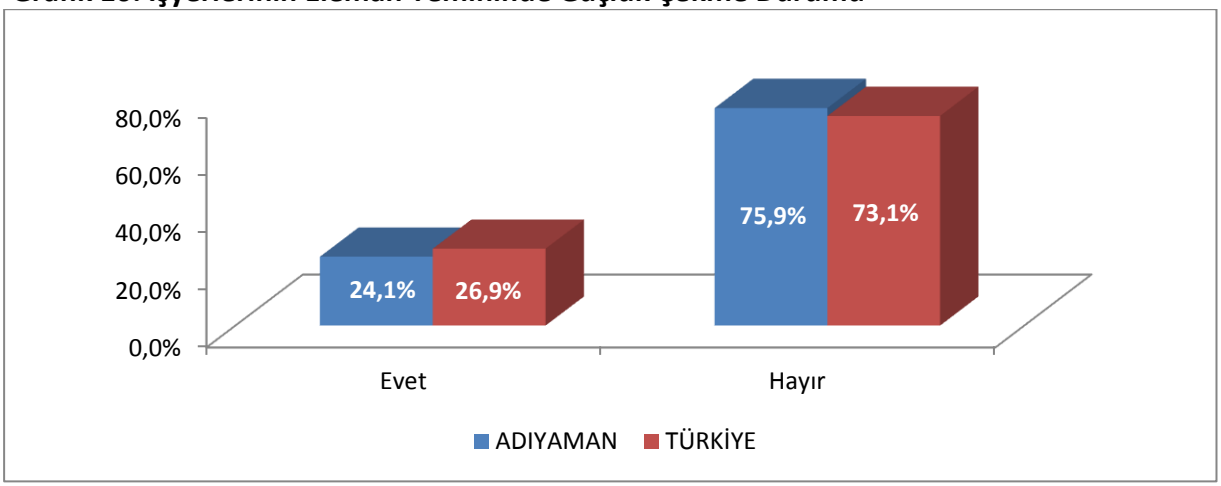

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 24,1'inin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Adıyaman ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında büyük bir uyumsuzluğun olmadığını göstermektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Adıyaman ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri İmalat sektöründedir. Bu sektörü sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	0	0,0%	2	2	100,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	20	8	41,2%	16	7	43,8%
İmalat	143	54	38,0%	132	49	37,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	30	8	26,7%	25	8	31,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35	14	41,2%	29	8	27,6%
Eğitim	47	14	30,4%	40	10	25,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	14	3	21,4%	14	3	23,1%
Toptan ve perakende ticaret	192	56	29,2%	182	42	23,0%
İnşaat	140	25	17,7%	136	23	17,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	1	16,7%	6	1	16,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	39	2	5,4%	31	5	16,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	0	0,0%	9	1	11,1%
Ulaştırma ve depolama	58	5	9,3%	53	4	7,8%
Bilgi ve iletişim	3	0	0,0%	2	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	1	20,0%	5	0	0,0%
Genel Toplam	**750**	**193**	**25,7%**	**682**	**164**	**24,1%**

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 68 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 15 oranında olan 29 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır.

2014 yılı İPA çalışmasında Adıyaman'daki işyerlerinin yüzde 25,7'sinin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. 2015 yılında ise bu oranın 1,6 puanlık bir azalışla yüzde 24,1 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 100 puanlık bir artış gerçekleşmiş ve yüzde 100 işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Daha sonra sırayı Gayrimenkul faaliyetleri sektörü almaktadır. İşyeri sayısı değişmeyen söz konusu sektörde 20 puanlık bir azalışla işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret, eğitim, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Adıyaman'da geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da Türkiye geneli oranının altındadır.

Adıyaman'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 866 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	442	249
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	207	74
Hizmet ve Satış Elemanları	56	24
Profesyonel Meslek Mensupları	51	21
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	49	18
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	48	11
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13	8
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0
Genel Toplam	**866**	**405**

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 51'lik pay ve 442 kişi ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 23,9'luk pay ve 207 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, yüzde 6,5'lik pay ve 56 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu açık işlerde yüzde 61,5'lik pay ve 249 kişi ile ilk sırada yer alırken, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yüzde 18,3'lük pay ve 74 kişi ile ikinci sırada yer almaktadır.

Adıyaman ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile farklılık göstermektedir.

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

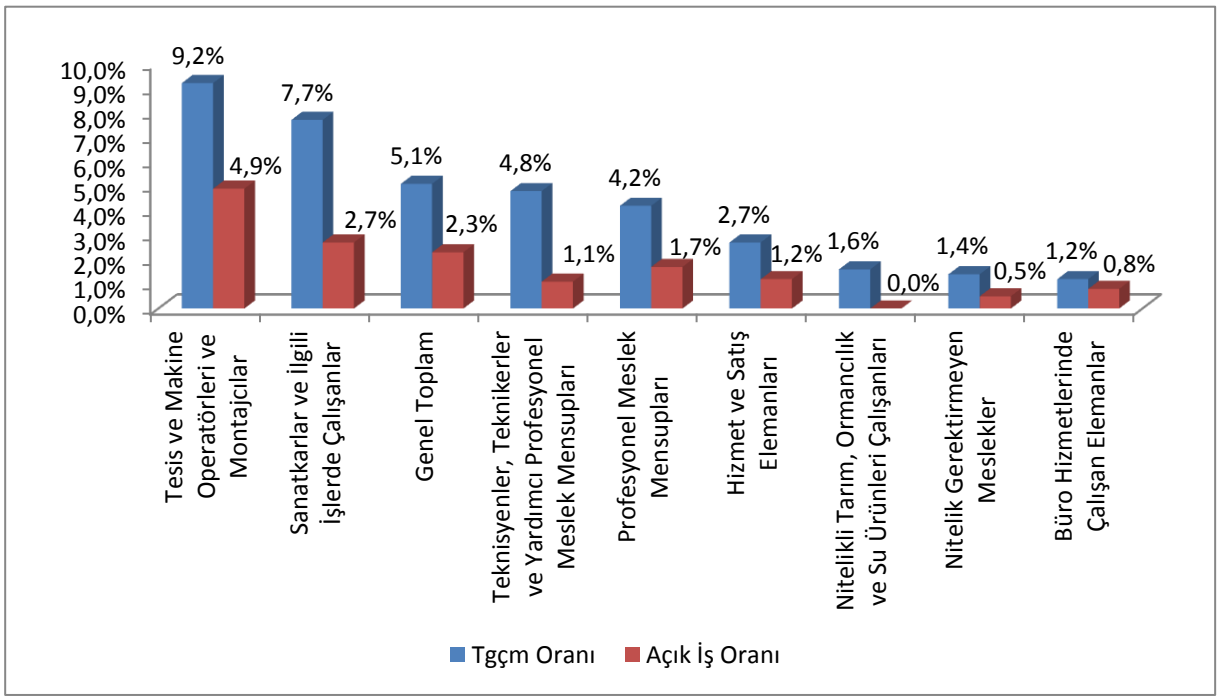

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Adıyaman'da Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanların yüzde 9,2'sinin temininde güçlük çekilmektedir. 2015 İPA'da sırayı yüzde 7,7 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu ve yüzde 4,8 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 1,4 ile yedinci sırada olan nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 3 ile beşinci sırada yer almasıdır. Bu durum söz konusu grup çalışanlarının temini konusunda sıkıntı yaşanmadığı ya da işverenlerin teminde güçlük çektikleri işgücünü meslek genellemesi yapamadan doğru ifade ettiği anlamlarına gelmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Adıyaman'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Makineci (Dikiş)	43,6%
Kalite Kontrolcü	3,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	3,0%
Ütücü	2,4%
Mobilya Döşeme İşçisi	2,3%
Aşçı	2,1%
Pazarlamacı	2,0%
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	1,7%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	1,6%
Elektrikçi (Genel)	1,5%
Diğer	36,8%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Makineci (Dikiş) mesleği yüzde 43,6'lık payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan birinci meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 3 tanesi ortaktır. Makineci (Dikiş), Kalite Kontrolcü, Elektrikçi (Genel) meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Adıyaman işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

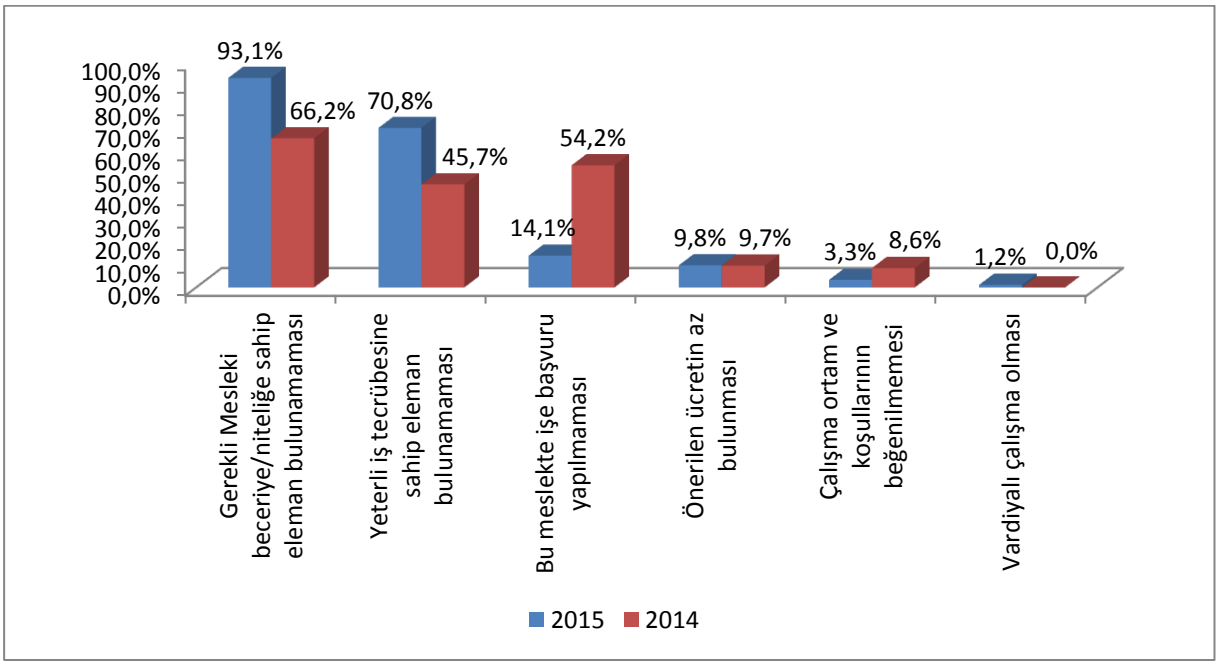

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 54,2'si söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 40,1 puanlık bir azalışla yüzde 14,1 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 26,9 puanlık artışla yüzde 93,1 işveren tarafından işaretlenen "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve 25,1 puanlık artışla yüzde 70,8 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenleridir. Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 9,7'si "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 0,1 puanlık bir azalışla yüzde 9,8 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

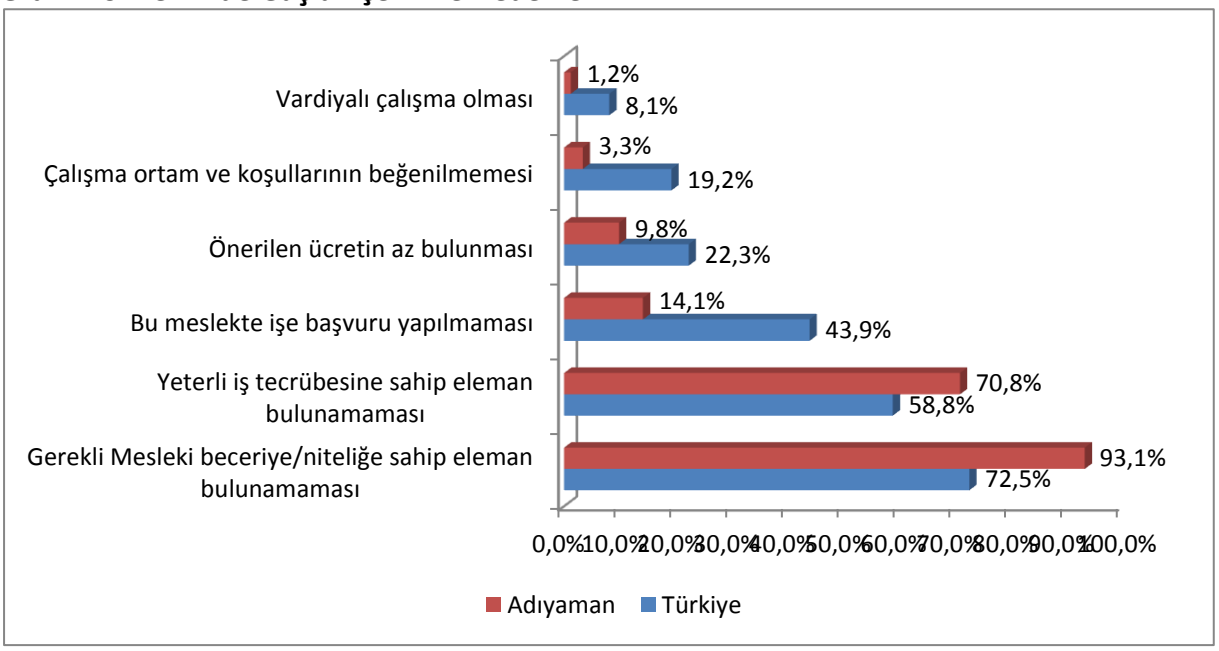

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Adıyaman ve Türkiye genelinde oransal olarak değerlendirildiğinde farklılıklar olduğu görülmektedir. Adıyaman'da işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Adıyaman'da Türkiye geneline göre 6,9 puanlık farkla "Vardiyalı çalışma olması", 15,9 puanlık farkla "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi", 12,5 puanlık farkla "Önerilen Ücretin Az Bulunması" ve 29,8 puanlık farkla "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

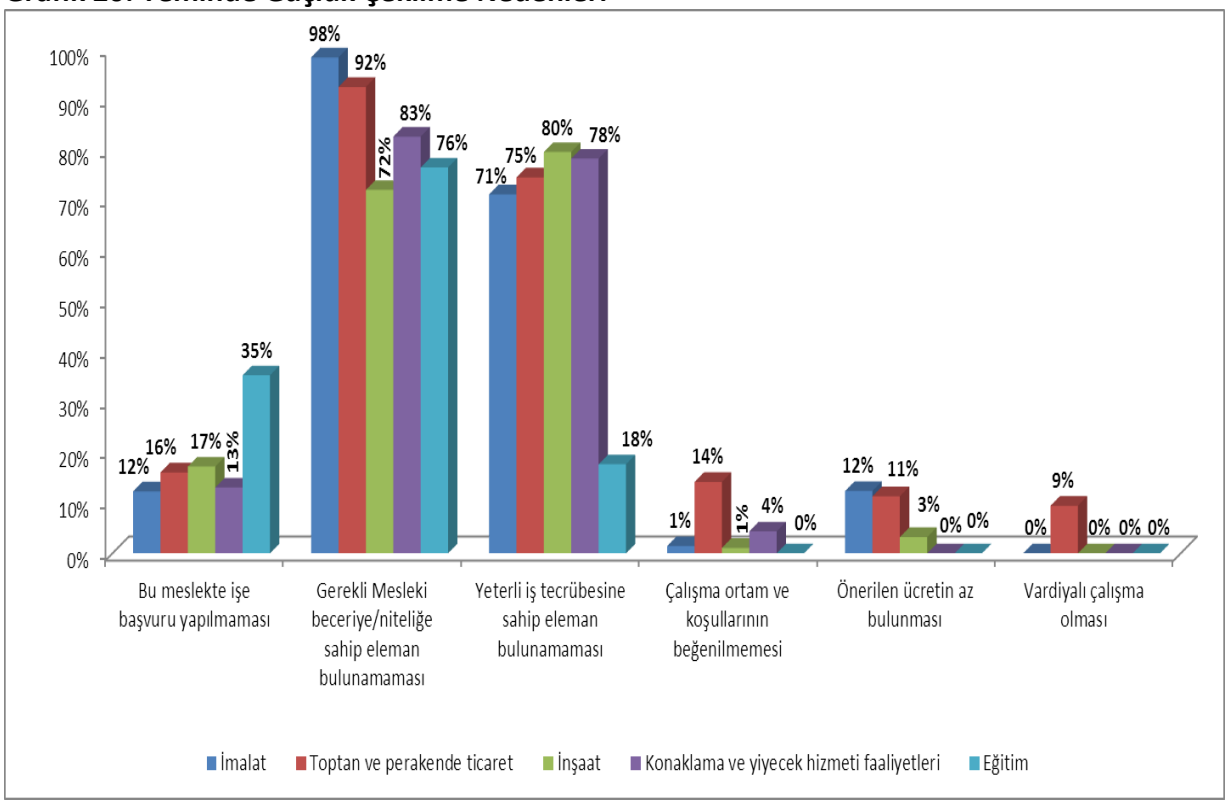

Kaynak: İPA 2015
*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve eğitim sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri takip etmektedir. İnşaat sektöründe işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" yer almaktadır. Daha sonra

sırasıyla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri gelmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi", "Önerilen Ücretin Az Bulunması" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerinin, özellikle toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Makineci (Dikiş)	16%	100%	64%	0%	15%	0%
Kalite Kontrolcü	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Beden İşçisi (İnşaat)	43%	100%	100%	0%	13%	0%
Ütücü	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Mobilya Döşeme İşçisi	51%	100%	49%	0%	0%	0%
Aşçı	0%	95%	100%	56%	56%	56%
Pazarlamacı	0%	100%	100%	0%	12%	0%
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	0%	100%	0%	0%	0%	0%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	0%	61%	100%	0%	0%	0%
Elektrikçi (Genel)	15%	92%	62%	0%	0%	0%
Beden İşçisi (Genel)	0%	34%	17%	24%	42%	0%
Satış Danışmanı	18%	100%	91%	0%	0%	0%
Muhasebeci	10%	100%	59%	0%	0%	0%
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Aşçıbaşı Yardımcısı	0%	100%	0%	0%	0%	0%
Betonarme Demircisi	0%	38%	100%	0%	0%	0%
Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi	0%	38%	100%	0%	0%	0%
Ön Muhasebeci	26%	100%	87%	0%	0%	0%
Parke Döşeyicisi	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	0%	100%	100%	0%	0%	0%
ADIYAMAN	**14%**	**93%**	**71%**	**3%**	**10%**	**1%**

Kaynak: İPA 2015
*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Makineci (Dikiş) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Kalite kontrolcü, beden işçisi(inşaat), ütücü, pazarlamacı, Çelik Konstrüksiyon İşçisi, Parke Döşeyicisi, Kaynakçı (Oksijen Ve

Elektrik) mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

Satış Danışmanı ve Aşçı gibi mesleklerde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması durumunda, tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Çalışanlara Yönelik Eğitim	0,0%	0,9%
Eleman Talebi	66,6%	51,7%
İEP	65,5%	68,2%
İşveren Danışmanlığı	78,8%	65,8%
Kurs	38,3%	20,8%
Mevzuat Danışmanlığı	43,3%	36,2%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre eleman talebi, işveren danışmanlığı, işbirliği ile mesleki eğitim (Kurs) ve Mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. İşgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri işbaşı eğitim programı hizmetinde 3 puanlık farkla daha fazla faydalanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet Kurs programlarıdır. Bu durum İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre Kurs hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir

Farklılaşmanın belirgin olduğu diğer bir hizmet ise Eleman Talebi olarak karşımıza çıkmaktadır. İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre Eleman Talebi hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir.

Adıyaman ilinde işyerlerinin yüzde 24,1'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 15'inde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 39,2'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde de yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Toptan ve perakende ticaret	12	27	39
İmalat	11	10	21
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	8	11
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	4	9
İnşaat	3	2	6
Ulaştırma ve depolama	0	4	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	3	4
Eğitim	3	0	3
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	2	2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0	1
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	1
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	1	1
Genel Toplam	**40**	**62**	**102**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan yaklaşık her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; eğitim ile mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 63, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yüzde 58,6'dır. Dört sektörde ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

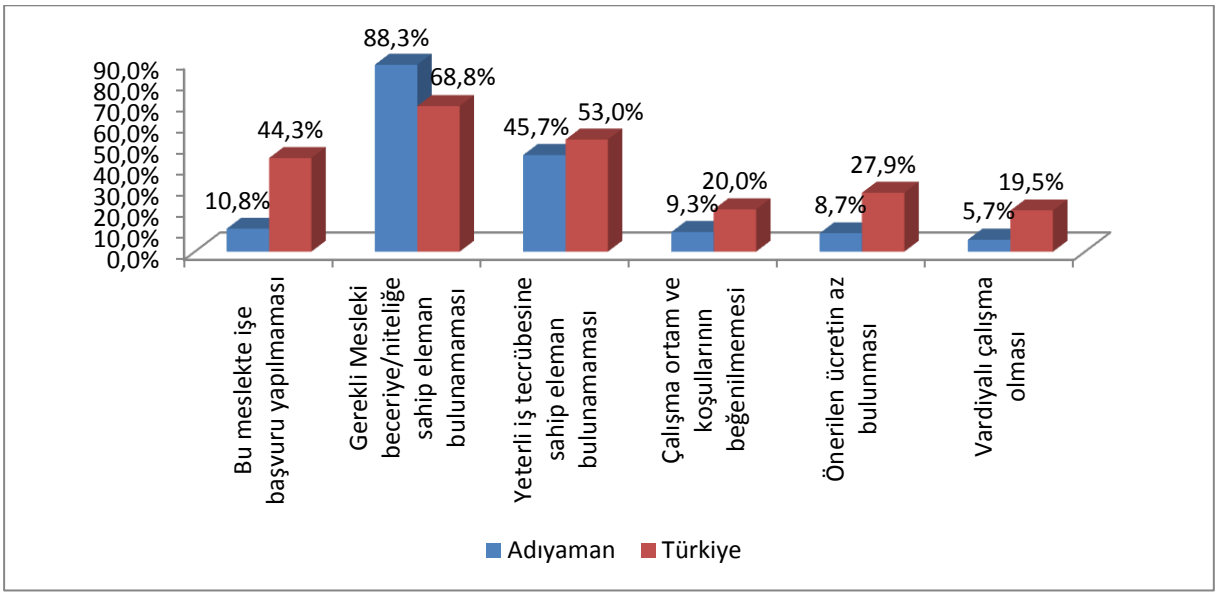

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte işe başvuru yapılmaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Adıyaman ile Türkiye geneli ayrılmaktadır. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Adıyaman'da ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Adıyaman ilinde işyerlerinin yüzde 41'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 7,9'u ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 51,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
İmalat	23	10	33
Toptan ve perakende ticaret	1	4	5
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1		1
Genel Toplam	**25**	**15**	**40**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan yaklaşık her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Adıyaman'da ihracat yapan işyerlerinden sadece Gayri menkul faaliyetleri sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

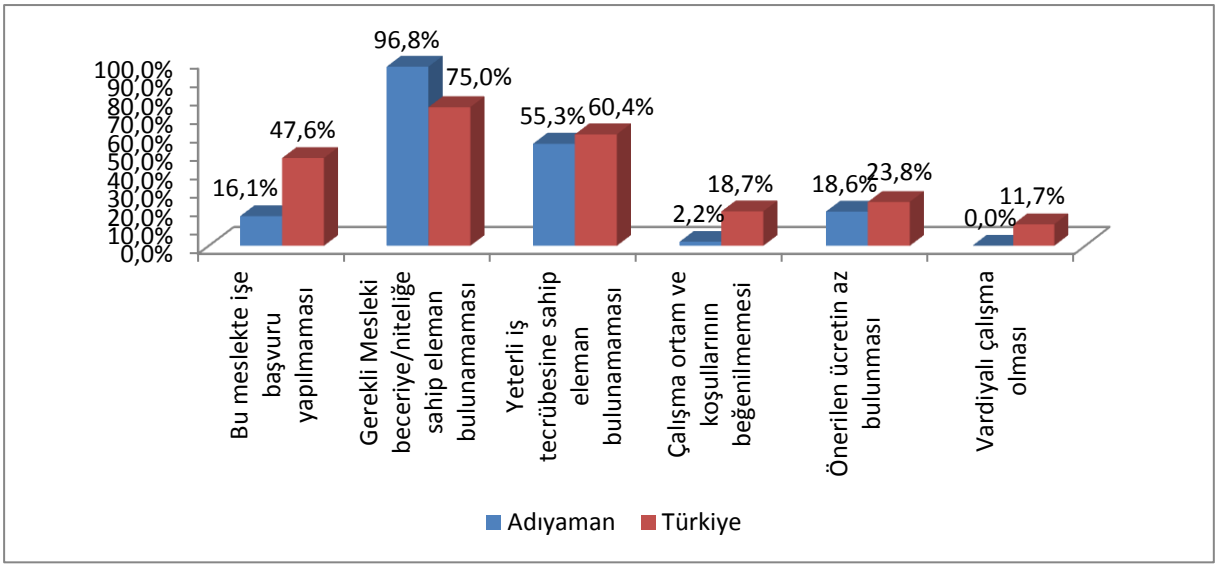

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş

Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile Önerilen ücretin az bulunması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Adıyaman ili sıralaması birbirine yakındır.

Adıyaman'da işyerlerinin yüzde 24,1'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 5,4'ünün part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 29,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	**TGÇM Evet**	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	2	1	3
İnşaat	2	4	7
Toptan ve perakende ticaret	1	2	3
Ulaştırma ve depolama	1	6	7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	1	3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	6	8
Eğitim	1	4	5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	1	1
Genel Toplam	**11**	**26**	**37**

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Part-time çalışanı olan her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir. Adıyaman'da insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

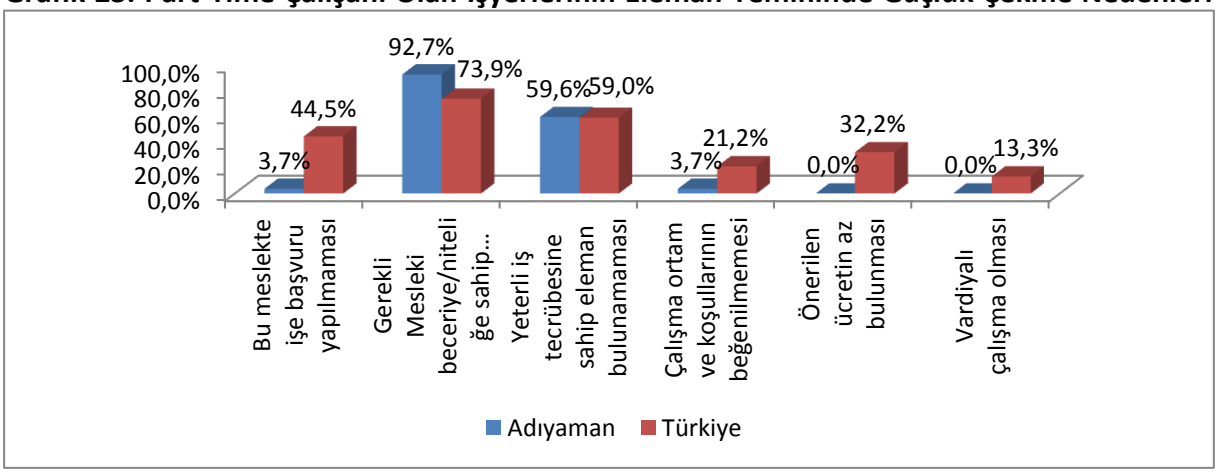

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması (Bu meslekte işe başvuru yapılmaması) gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Adıyaman ile Türkiye geneli sıralaması Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında birbirine yakın iken diğer nedenlerde ise yakınlık yoktur. Adıyaman ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde ücretler çalışmak isteyenler için problem teşkil etmektedir.

5. İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	5,0%
İhracat Yapan İşyerleri	5,7%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	14,0%
Genel Toplam	6,7%

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 5 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 5,7, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 14 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 6,7'dir. Part-time çalışan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde Adıyaman ili Türkiye ortalamasının üstünde iken benzer şekilde diğer göstergelerde de ortalamanın üstündedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Adıyaman'da istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Adıyaman, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirler alınmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektörün eğitim sektörü olduğu görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İnşaat	356	16,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	161	7,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33	7,2%
İmalat	413	7,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	5,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17	5,3%
Toptan ve perakende ticaret	102	3,8%
Ulaştırma ve depolama	37	3,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	17	2,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	1,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	1,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	1,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%
Bilgi ve iletişim	0	0,0%
Eğitim	-14	-2,2%
Genel Toplam	**1136**	**6,7%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve iletişim sektörleri olmak üzere iki sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir. Eğitim sektöründe ise azalış beklenmektedir.

Bunun yanı sıra inşaat sektörü yüzde 16,9 oranında 356 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 7,8'lik bir oranla bu sektörü idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir ki burada da 161 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yüzde 7,2 oranında istihdam artışı bekleyerek ilin bu sektörde de hacmini daha da genişletecek olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Adıyaman ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Adıyaman'da Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen iki meslek grubu bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam	Net İstihdam Değişim
Hizmet ve Satış Elemanları	196	9,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	283	7,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	372	7,8%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	191	7,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek	61	6,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	39	3,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	-5	-0,4%
Yöneticiler	-2	-0,6%
Genel Toplam	**1136**	**6,7%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 372 kişilik istihdam artışı beklentisiyle tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla nitelik gerektirmeyen meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda sıralamanın değiştiği ve yüzde 9,3 oranında Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunun ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; nitelik gerektirmeyen meslekler yüzde 7,9 oranında, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu için ise yüzde 7,8 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

Artışın beklenmediği yöneticiler meslek grubunda ise 2 kişilik azalış yüzde -0,6'lık bir dilime tekabül etmektedir. Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda hiçbir değişikliğin beklenmemesi ise dikkat çekicidir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Adıyaman'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörün İnşaat olması meslek gruplarında kendini göstermiş ve nitelik gerektirmeyen meslekleri en üst sıralara taşımıştır.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri)
Güvenlik Görevlisi	Kumaş Paketleme İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Türkçe Öğretmeni
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Şoför (Yolcu Taşıma)
Müşteri Temsilcisi	Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni
Beden İşçisi (Genel)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim
Mobilya Döşeme İşçisi	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Garson (Servis Elemanı)	Ağır Kamyon Şoförü

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde eğitim sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla eğitim gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 116 farklı meslekte bin 296 kişilik istihdam artışı beklenirken, 27 farklı meslekte de 118 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Güvenlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (İnşaat)
Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Beden İşçisi (İnşaat)	Makastar-Tekstil	Müşteri Temsilcisi
Şoför-Yük Taşıma	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Güvenlik Görevlisi
Engelli Bakıcısı	Meydancı	Makineci (Dikiş)
Makine Bakım Onarım Teknisyeni/Makine Bakım Onarımcısı	Kalite Kontrolörü-Kumaş	Servis Şoförü (Okul)
Aşçıbaşı Yardımcısı	Dokumacı (El Tezgahı)	Sınıf Öğretmeni
Garson (Servis Elemanı)	Diğer Kaynakçılar Ve Pürmüzcüler	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Dokumacı (El Tezgahı)	Diğer Makine Teknisyenleri	Sıvacı (Çimento Alçı)
Elektrikçi (Genel)	Makine Teknikeri	Betonarme Demircisi

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Makineci (Dikiş) olmasına rağmen vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Güvenlik görevlisi ve ihracat yapılan işyerlerinde ise benzer şekilde Makineci (Dikiş) mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Beden İşçisi (İnşaat) mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Diğer Elektrik Teknisyenleri, Satış Danışmanı, Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller mesleklerinde, ihracat yapan işyerlerinde ise Kumaş Paketleme İşçisi, Ütücü, Mobilya Montaj işçisinde, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise sırasıyla; Dağıtıcı (Posta Dağıtım Hizmetleri) ve Şoför (Yolcu Taşıma) meslekleri azalışı beklenen mesleklerdir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	İstihdam Değişmeyecek	Fikrim Yok %
Madencilik ve taş ocakçılığı	23,1%	7,7%	30,8%	38,5%
İmalat	22,9%	6,2%	28,4%	42,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17,2%	3,4%	37,9%	41,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	16,7%	0,0%	50,0%	33,3%
İnşaat	14,8%	2,5%	32,0%	50,8%
Toptan ve perakende ticaret	14,6%	3,4%	38,8%	43,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,5%	0,0%	31,3%	56,3%
Ulaştırma ve depolama	11,8%	3,9%	41,2%	43,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	11,1%	0,0%	77,8%	11,1%
Eğitim	10,3%	17,9%	46,2%	25,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9,7%	3,2%	32,3%	54,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9,1%	0,0%	27,3%	63,6%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**15,5%**	**4,4%**	**35,3%**	**44,8%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Adıyaman'daki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Adıyaman'daki işyerlerinin yaklaşık yüzde 45'inin geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Adıyaman'da işyerlerinin yüzde 35,3'ü istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Adıyaman ilinde her altı işyerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 4,4'ü istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir. Adıyaman'daki işverenlerin istihdam artışı beklentileri Türkiye geneline yakındır.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Adıyaman'da en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 23,1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü iken en çok azalış Eğitim sektöründe yüzde 17,9 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründen derlenen verilere göre bu sektörde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuç elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 100'lük oranda Bilgi ve İletişim sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 59'da Adıyaman ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İhracat Yapan İşyeri	25,1%	5,0%	27,9%	42,0%
Vardiya Yapan İşyeri	18,0%	5,1%	30,0%	47,0%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	28,1%	5,5%	36,1%	30,3%
Toplam İşyeri	**15,5%**	**4,4%**	**35,3%**	**44,8%**

Kaynak: İPA 2015

Adıyaman ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden benzer özellikler içerdiği görülmektedir. İhracat yapan işyerlerinde ve vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde ağırlıklı olarak büyük bir kesim fikri olmadığını beyan etmiştir. Part-time çalışanı olan işyerlerinde ağırlıklı olarak durumun değişmeyeceğini beyan etmiştir. Adıyaman ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında işyerlerinin istihdam artışı konusunda pozitif olmaktan çok fikrim yok ve mevcut durumun değişmeyeceği yönünde fikir beyan etmişlerdir.

SONUÇ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Adıyaman ilinde işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2015 yılında işgücü piyasası talep araştırması yapılmıştır.

Adıyaman ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (16 Mart-30 Nisan 2015) esas alınmak üzere, Adıyaman ilinde 53 işyerinde toplam 405 kişilik açık iş tespit edilmiştir.

Adıyaman ilindeki işyerlerinin yüzde 7,7'si açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Adıyaman'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür.

Adıyaman ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk meslek yerini korumuştur. Bu meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir. Bu durumun nedeni Tekstil sektörünün ildeki yoğunluğudur.

Adıyaman'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 0-4 yaş grubundaki firmalar, ikinci sırada 15-19 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 10-14 yaş arası firmalar yer almaktadır.

Adıyaman'daki açık işlerin yüzde 11,8'i part-time çalışanı olan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 5,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; en fazla Akraba Eş Dost ve hemen bunun ardından İŞKUR arama kanalının tercih edildiğini görmekteyiz.

Adıyaman'da işyerlerinin yüzde 5,9'u ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Adıyaman genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla İŞKUR arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise Akraba-Eş Dost gelmektedir.

Adıyaman'da 405 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar Kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Satış ve Pazarlama, Hesap Yapabilme ile Proje Tabanlı Çalışma gelmektedir. Yabancı Dil Becerisi Adıyaman ilindeki hiçbir açık işte tercih edilmemiştir.

Adıyaman ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk iki eğitim düzeyi fark etmez, lise altı şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde genel lise, Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Adıyaman'da ise Çıraklık Eğitim, genel lise, Meslek Lisesi, MYO ve Lisans şeklinde gerçekleşmiştir. Adıyaman ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre düşüktür.

Adıyaman ilindeki işyerlerinin yüzde 24,1'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Adıyaman ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta fazla da sıkıntı çekmediği görülmektedir.

İşyerlerinin yüzde 24,1'inin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Adıyaman ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında büyük bir uyumsuzluğun olmadığını göstermektedir.

Adıyaman ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri İmalat sektöründedir. Bu sektörü sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir.

2014 yılı İPA çalışmasında Adıyaman'daki işyerlerinin yüzde 25,7'sinin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. 2015 yılında ise bu oranın 1,6 puanlık bir azalışla yüzde 24,1 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 15 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

Adıyaman'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 866 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 51'lik pay ve 442 kişi ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Adıyaman'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş) mesleği yüzde 43,6'lık payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan birinci meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 3 tanesi ortaktır. Makineci (Dikiş), Kalite Kontrolcü, Elektrikçi (Genel) meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Adıyaman işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve eğitim sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri takip etmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi", "Önerilen Ücretin Az Bulunması" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerinin, özellikle toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir.

Temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Makineci (Dikiş) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olarak yansımıştır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektörün eğitim sektörü olduğu görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Adıyaman'da kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve iletişim sektörleri olmak üzere iki sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir. Eğitim sektöründe ise azalış beklenmektedir.

Adıyaman'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 372 kişilik istihdam artışı beklentisiyle tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla nitelik gerektirmeyen meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Sektörel olarak bakıldığında; Adıyaman'da en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 23,1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü iken en çok azalış Eğitim sektöründe yüzde 17,9 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründen derlenen verilere göre bu sektörde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuç elde edilmiştir. Bunun yanı sıra yüzde 100'lük oranda Bilgi ve İletişim sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Adıyaman'da istihdamı artırmak üzere;

İşsizliğin azaltılması, istihdamın kalitesinin ve kalıcılığının arttırılması amacıyla aşağıda çözüm önerileri sunulmuştur:

- Mesleki eğitimlerin, sektörün ve işverenlerin ihtiyaçları analiz edilerek tasarlanması gerekmektedir. Ayrıca verilecek eğitimlerin istihdam garantili olması sağlanmalıdır.
- Kayıt dışılığın önüne geçilmesi için gereken önlemler alınmalıdır.
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi desteklenmelidir.
- İlde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi adına girişimciliğin desteklenmesi ve özendirilmesi, tam zamanlı, sürekli işlerin yaratılması önem arz etmektedir.
- İstihdam yaratan işletmelere teşvikler ve destekler sağlanmalı, vergileri düşürülmeli,
- Eğitim-istihdam ilişkisi güçlendirilmelidir.
- İşsizliğin en önemli sebeplerinden bir tanesi de, nitelik yetersizliğidir. Eğitime katılım ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi gerekmektedir.

- Kadınların işgücüne katılımını sağlayacak ve kolaylaştıracak yöntemler belirlenmelidir.
- İstihdam konusunda otorite sahibi kuruluşlar, konuyla ilgili diğer kurumlarla birlikte koordineli şekilde hedefler tespit etmeli ve bu hedeflere göre stratejiler belirlemelidir.

Kısaca;

Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir. İstihdamdan kopacak işgücü de önceden göz önüne alınıp gerekli önlemler alınmalıdır.

KAYNAKÇA

Adıyaman Valiliği (2015)

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ..... : ..... Telefonu :

E-Posta ..... : ..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336

IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924

VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	88.712	4.090	92.802
Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı	2-9 İşyeri Sayısı	Toplam
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	33.101	6.121	39.222
Genel Toplam	121.823	10.211	132.034

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları,

artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015/1.DÖNEM/ADIYAMAN							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	14	760	2	9	17	0,3%	2,3%
İmalat	132	5.830	318	553	413	5,2%	7,1%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	6	193	1	2	2	0,5%	1,0%
İnşaat	136	2.099	7	104	356	0,3%	16,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	182	2.671	22	108	102	0,8%	3,8%
Ulaştırma ve Depolama	53	1.107	2	7	37	0,2%	3,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	29	461	16	23	33	3,4%	7,2%
Bilgi ve İletişim	2	19	0	0	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	5	55	0	0	3	0,0%	5,5%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	25	319	5	16	17	1,4%	5,3%
İdari ve Destek Hizmetleri	31	2.077	13	11	161	0,6%	7,8%
Eğitim	40	661	16	17	14	2,4%	-2,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	16	473	2	12	6	0,4%	1,3%
Kültür, Sanat ve Spor	2	26	0	2	0	0,0%	0,0%
Diğer Hizmetler	9	104	1	1	2	1,0%	1,9%
Genel Toplam	**682**	**16.855**	**405**	**866**	**1.136**	**2,3%**	**6,7%**

EK:5- 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri Adıyaman

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kağıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Adıyaman ilinde 22 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 15 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 15 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren

bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 15 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir.

Tablo 5: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4	16	1	17
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	12	0	12
İmalat	2	11	0	11
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	1	0	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1	1	0	1
İnşaat	1	9	0	9
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	5	0	5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	1	0	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	15	0	15
Toplam	15	71	1	72

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 9 tanesinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 72 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yaklaşık yüzde 1,4'ü kadın, yüzde 98,6'sı erkektir. En fazla işyeri ve çalışan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

15 işyerinden 2 tanesinde 2 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık iş olan meslekler ise Elektronik Teknolojisi Teknikeri/Elektrik-Elektronik Teknikeri ve Beden İşçisi (Genel)'dir.

Toplamda 5 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslekler Garson (Servis Elemanı) (2), Diğer Mobilya İşçileri (2), İş Makineleri Operatörü mesleklerindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 40 oranında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından, yüzde 60 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından, yüzde 80 oranında ise çalışma ortam ve koşullarının uygun olmamasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Önerilen ücretin az

bulunması, ilgili meslekte eleman bulunamaması ve işyerinde vardiyalı çalışma olması temininde güçlük çekilen mesleklerin nedeni olarak tercih edilmemiştir.

Adıyaman ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artış tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 12,5 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 2: İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	6		
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	2		
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1		

Kaynak: İPA 2015

İstihdam artış beklenen mesleklerde açık iş bulunmamaktadır. İstihdam artışı beklenen Garson mesleğinde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Turgut Reis Mah. Sakarya Cad.2/A 02100 ADIYAMAN
Tel: 0416 216 11 55
www.iskur.gov.tr